VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68

THỨ HAI

31.3.2025 (3.3 Ất Tỵ)

Số 39 (4173)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

Những "điểm nghẽn" nào trong xuất bản?

(VH). Chỉ thị số 42-CT/TW ngày 25.8.2004 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về "Nâng cao chất lượng toàn diện của hoạt động xuất bản" đóng vai trò là nền tảng chính trị vững chắc cho sự phát triển của ngành Xuất bản, In và Phát hành. Tuy nhiên, sau hai thập kỷ thực thi, thực tế hiện nay đặt ra những thách thức mới, yêu cầu phải có bước chuyển mình mạnh mẽ trong việc nâng cao chất lượng hoạt động xuất bản nói chung, nội dung của các ấn phẩm nói riêng...

[11]

Hoạt động xuất bản đã có những bước phát triển sâu, rộng nhưng vẫn còn đó nhiều "điểm nghẽn" cần phải tháo gỡ. Trong ảnh: Du khách tham quan mua sách trong công viên Thống Nhất (Hà Nội) **Ảnh: P.V**

[6]

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH:

Xác định rõ trách nhiệm của tập thể, cá nhân để xử lý

[2]

GIỖ TỔ HÙNG VƯƠNG VÀ TUẦN VĂN HÓA DU LỊCH ĐẤT TỔ NĂM 2025:

Đảm bảo an toàn, văn minh lễ hội

[3]

Thái Lan tăng tốc cứu hộ, cứu nạn

● **Lực lượng Quân đội, Công an tham gia cứu trợ tại Myanmar**

[3&16]

DU LỊCH CARAVAN - CỬA RỘNG MỞ NHƯNG ĐƯỜNG CÒN GẬP GHỀNH

Lợi thế chưa được khai thác hết

[6]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Khi đất rung, lòng người động

● **Nhà điêu khắc LÊ TRỌNG NGHĨA**

Khi đất bắt đầu rung chuyển, không chỉ là nền đất dưới chân chúng ta xáo động mà cả lòng người cũng phải chao đảo. Trận động đất mạnh 7,7 độ richter ở Myanmar xảy ra hôm 28.3 đã nhắc nhở chúng ta một sự thật không thể chối bỏ: Cuộc sống này vô thường, và chúng ta, dù muốn hay không, luôn phải đối mặt với những biến động mà mình không thể kiểm soát.

Những ngôi nhà, những đền chùa cổ kính, từng là biểu tượng của sự kiên cố và vững bền, giờ đây chỉ còn là những mảnh vỡ lẫn trong cát bụi.

(Xem tiếp trang 2)

XUNG QUANH PHÁT HIỆN HAI THUYỀN CỔ "KỲ LẠ" Ở BẮC NINH

Cơ sở nào khẳng định thuộc thời Âu Lạc?

[5]

XÁC LẬP UY TÍN CỦA THỊ TRƯỜNG MỸ THUẬT VIỆT:

Bảo vệ nghệ sĩ, nhà sưu tập với các giao dịch tin cậy

[8]

Khó hiểu với cách xử lý quảng cáo sai quy định tại TP.HCM

[4]

THỦ TƯỚNG PHẠM MINH CHÍNH:

Xác định rõ trách nhiệm của tập thể, cá nhân để xử lý

Sáng qua 30.3, tại trụ sở Chính phủ, Thủ tướng Phạm Minh Chính chủ trì cuộc họp với Ban Chỉ đạo về rà soát, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc liên quan đến các dự án (Ban Chỉ đạo) để nghe báo cáo về tình hình rà soát, đánh giá, tìm giải pháp tiếp tục tháo gỡ khó khăn vướng mắc cho các dự án đang tồn đọng.

Thủ tướng Phạm Minh Chính phát biểu kết luận cuộc họp **Ảnh: TTXVN**

Sau khi các đại biểu thảo luận đánh giá kết quả rà soát, cũng như đề xuất các giải pháp xử lý, kết luận cuộc họp, Thủ tướng nêu rõ, việc giải quyết các khó khăn, vướng mắc tại các dự án tồn đọng có ý nghĩa lớn, vừa tháo gỡ các ách tắc, bức xúc của người dân, doanh nghiệp; vừa giải tỏa được các nguồn lực rất lớn, tạo công ăn việc làm, sinh kế cho người dân từ các dự án này; vừa tạo cảnh quan, vệ sinh môi trường và góp phần chống lãng phí như chỉ đạo của Tổng Bí thư Tô Lâm. Do đó phải xử lý, đưa ngay nguồn lực sẵn có vào khai thác; qua đây cũng xác định rõ trách nhiệm của tập thể, cá nhân để xử lý, góp phần chống tiêu cực, tham nhũng, lãng phí...

Cho rằng, số dự án khó khăn, vướng mắc có thể chưa thống kê hết, Thủ tướng yêu cầu Bộ Tài chính cùng Văn phòng Chính phủ dự thảo tiếp một Công điện của Thủ tướng Chính phủ rà soát lại các công việc, định hướng, đôn đốc các cơ quan, đơn vị, địa phương tiếp tục rà soát, đánh giá, phân loại các dự án tồn đọng, vướng mắc, đề xuất các phương án xử lý phù hợp, khả thi, hiệu quả; báo cáo Thủ tướng Chính phủ trước ngày 10.4.2025; nếu không báo cáo đúng ngày này, sau khi "khóa sổ" thì lãnh đạo các địa phương phải chịu trách nhiệm về sau này.

Thủ tướng cũng yêu cầu các Bộ, ngành, địa phương chủ động đề xuất phương hướng xử lý các giải pháp mà chưa có quy định của pháp luật, gửi Bộ Tài chính, Văn phòng Chính phủ để tập hợp, báo cáo Ban Chỉ đạo. Với mục tiêu là tháo gỡ khó khăn cho các dự án tồn đọng, kéo dài, không để lãng phí nguồn lực bao gồm nguồn lực của Nhà nước, nhân dân, doanh nghiệp, các nhà đầu tư; khắc phục được hậu quả, đưa nguồn lực vào phục vụ sự phát triển. Từ đó góp phần huy động nguồn lực cho nền kinh tế tăng trưởng 8% năm 2025 và 2 con số những năm tiếp theo; khuyến khích cán bộ dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung; "không để sai chồng sai, không để tạo tiền lệ cho những cái sai tiếp theo". "Việc này phải giải quyết công khai, minh bạch và phải có thời hạn; tinh thần là vướng ở cấp nào thì cấp đó giải quyết, thẩm quyền của ai thì người đó phải giải quyết, không được đùn đẩy, né tránh", Thủ tướng nhấn mạnh...

P.V (tổng hợp)

Khi đất rung...

(Tiếp theo trang 1)

Những công trình tâm linh, vốn là nơi gửi gắm niềm tin và hy vọng của bao thế hệ, bỗng chốc tan rã trong sự cuồng nộ của thiên nhiên. Những cảnh tượng đổ nát ấy, những con số thương vong không ngừng tăng lên, đều minh chứng cho sự bất lực của con người trước sức mạnh vô hình của đất trời.

Tuy nhiên, giữa những đổ vỡ đó, người ta lại tìm thấy một điều gì đó đặc biệt. Chính trong cơn cuồng nộ của thiên nhiên, con người bộc lộ những phẩm chất cao quý nhất. Giữa cảnh hoang tàn, những bàn tay vẫn tìm cách đào bới đống đổ nát để cứu người, những trái tim không bao giờ ngừng hy vọng. Con người, trong nghịch cảnh, trở nên mạnh mẽ hơn bao giờ hết. Lòng người, dù bị thử thách, vẫn có thể nở hoa, và niềm tin vẫn có thể vươn lên từ những đống đổ nát.

Thái Lan và Myanmar, hai quốc gia này có thể cách biệt nhau bởi những dãy núi và biển cả, nhưng trong khoảnh khắc đau thương ấy, họ lại gần nhau hơn bao giờ hết. Nỗi đau không biên giới, và lòng nhân ái cũng vậy. Khi đất rung, lòng người động, không phải là sự hủy diệt mà là sự tái sinh. Những gì chúng ta xây dựng bằng tay có thể sụp đổ, nhưng những gì chúng ta xây dựng bằng trái tim, với tình yêu thương và đoàn kết, sẽ vượt qua mọi bão giông.

Với chúng ta, những người Việt Nam, chứng kiến những cảnh tượng đau thương từ nước bạn, nỗi xót xa không chỉ dừng lại ở những con số thương vong, mà còn là sự đồng cảm sâu sắc. Trong những đổ nát ấy, chúng ta nhìn thấy bóng dáng của chính mình. Lịch sử đã dạy chúng ta rằng, không có quốc gia nào không trải qua đau thương, nhưng cũng không có quốc gia nào thiếu đi sự kiên cường, sự đồng lòng để vươn lên. Cảnh tượng những người dân Myanmar và Thái Lan chắp tay giúp đỡ nhau không chỉ là sự đoàn kết của một quốc gia, mà là sức mạnh của nhân loại. Và chính trong những khoảnh khắc này, chúng ta cũng hiểu rằng, dù đất có rung, dù lòng có động, tình thương vẫn là ngọn đuốc soi sáng chúng ta vượt qua mọi thử thách.

Thế nhưng, khi chứng kiến nỗi đau từ thiên tai, chúng ta cũng phải nhìn lại chính mình. Những trận động đất, sóng thần hay bão lũ không phải chỉ là sự trừng phạt của thiên nhiên mà là lời nhắc nhở về mối quan hệ giữa chúng ta với môi trường. Chính chúng ta, với sự thiếu hiểu biết và sự phá hoại thiên nhiên, đôi khi đã tạo ra những điều kiện để thiên tai trở nên nghiêm trọng hơn. Nếu không có ý thức bảo vệ và tôn trọng Trái đất này, chúng ta sẽ không bao giờ tìm thấy sự bình an thật sự.

Đây là lúc chúng ta cảm thấy rằng việc nhắc nhở nhau về cách nhìn nhận và ứng xử với thiên nhiên là vô cùng cần thiết và không thể thừa. Mỗi hành động nhỏ như giảm thiểu ô nhiễm, bảo vệ động thực vật, và xây dựng các công trình thân thiện với môi trường đều có thể giúp làm giảm thiểu những tác động tiêu cực của thiên tai. Nếu chúng ta tôn trọng và bảo vệ thiên nhiên, chính thiên nhiên sẽ đáp lại bằng sự bảo vệ của mình. Cuộc sống này quý giá, và sự tôn trọng thiên nhiên chính là cách để chúng ta tồn tại lâu dài, không chỉ vì chúng ta, mà vì tất cả các thế hệ mai sau.

Khi đất rung, lòng người động, chúng ta không chỉ cảm nhận sự mong manh của cuộc sống, mà còn thấy rõ rằng bảo vệ cuộc sống này bắt đầu từ cách chúng ta đối xử với Trái đất. Mỗi người, dù là hành động nhỏ nhất, đều có thể góp phần tạo ra thay đổi lớn. Khi mỗi người nhận thức được rằng thiên nhiên không phải là một thứ có thể dễ dàng khai thác và tàn phá, mà là một người bạn cần được tôn trọng, chúng ta sẽ có thể xây dựng một tương lai vững bền hơn cho chính mình và thế giới. ■

Công bố quyết định Nghệ thuật Lân Sư Rồng của người Hoa là di sản văn hóa phi vật thể quốc gia

UBND TP.HCM hôm qua 30.3 đã tổ chức Lễ công bố quyết định về việc Nghệ thuật Lân Sư Rồng của người Hoa được đưa vào danh mục Di sản văn hóa phi vật thể quốc gia, đồng thời công bố quyết định xếp hạng 7 di tích lịch sử, văn hóa cấp thành phố. Gắn bó lâu đời với cộng đồng người Hoa tại TP.HCM, nghệ thuật Lân Sư Rồng không chỉ mang giá trị văn hóa, còn thể hiện tinh thần đoàn kết, gắn kết cộng đồng. Việc công nhận di sản góp phần bảo tồn, phát huy nét đẹp truyền thống trong đời sống văn hóa đa dạng của thành phố.

Theo thông tin từ Sở VHTT thành phố, hiện trên địa bàn có 63 đoàn Lân Sư Rồng hoạt động với quy mô lớn, nhỏ khác nhau. Dù nghệ thuật Lân Sư Rồng đã có lịch sử hàng trăm năm hình thành, phát triển với quy mô lớn, nhưng mãi đến những năm gần đây, tổ chức chính thức đại diện cho bộ môn này mới được thành lập. Năm 2021, Liên đoàn Lân Sư Rồng thành phố Hồ Chí Minh ra đời. Ông Lư Chấn Lợi, Chủ tịch Liên đoàn Lân Sư Rồng thành phố Hồ Chí Minh cho biết, từ khi được thành lập cho đến nay, Liên đoàn là nơi quy tụ, tập hợp của các đoàn lân trong cộng đồng người Hoa. Nhằm giới thiệu, bảo tồn loại hình này, Liên đoàn còn thực hiện nghiên cứu, khảo sát tư liệu hóa về lịch sử, nguồn gốc, các kỹ năng biểu diễn, trang phục, đạo cụ và các yếu tố văn hóa liên quan đến Lân Sư Rồng, đồng thời ghi hình, chụp ảnh và lưu trữ các tư liệu liên quan.

Ông Lư Chấn Lợi mong rằng, thời gian tới Liên đoàn sẽ luôn nhận được sự đồng hành, hỗ trợ từ thành phố Hồ Chí Minh nhằm phát huy hiệu quả bộ môn Lân Sư Rồng, để bộ môn này phát triển trở thành món ăn tinh thần không thể thiếu đối với công chúng.

B.N

"Đổi mới và Bảo tồn di sản trong thế giới số"

Quỹ Hỗ trợ Bảo tồn Di sản Văn hóa Việt Nam, Cục Văn hóa các Dân tộc Việt Nam (Bộ VHTTDL), Viện Công nghệ Thông tin và Truyền thông CDIT và nền tảng TikTok vừa chính thức ra mắt chiến dịch "Đổi mới và Bảo tồn di sản trong thế giới số".

Chiến dịch này được thực hiện nhằm nâng cao nhận thức cộng đồng về tầm quan trọng của việc bảo tồn các giá trị di sản văn hóa, đồng thời khuyến khích các sáng kiến sáng tạo, phát triển nội dung số giúp lưu giữ và truyền tải các di sản văn hóa truyền thống của Việt Nam. TikTok, với sức mạnh truyền thông và khả năng tiếp cận rộng rãi, sẽ là nền tảng chính để lan tỏa các hoạt động, chiến lược bảo tồn này đến với đông đảo người dùng, đặc biệt là thế hệ trẻ. Đây không chỉ là một chiến dịch bảo tồn di sản văn hóa mà còn là cơ hội để nâng cao giá trị các di sản văn hóa của Việt Nam trong bối cảnh toàn cầu hóa và số hóa hiện nay.

Thông qua các video sáng tạo, chiến dịch sẽ khuyến khích cộng đồng tạo ra các nội dung phản ánh những giá trị văn hóa đặc sắc của từng vùng miền, đồng thời tìm cách kết hợp các yếu tố hiện đại để làm cho di sản trở nên gần gũi và dễ tiếp cận hơn trong thế giới số. PGS. TS Đỗ Văn Trụ, Chủ tịch Hội Di sản văn hóa Việt Nam đồng thời là Chủ tịch Hội đồng Quản lý Quỹ Hỗ trợ bảo tồn di sản văn hóa Việt Nam khẳng định: "Không có đất nước nào xây dựng nền văn hóa mà lại không cần đến lịch sử. Giá trị của di sản văn hóa được tích tụ từ truyền thống mang đến sức mạnh về tinh thần, trở thành những tinh hoa để phát triển nền văn hóa mới, xã hội mới phù hợp với tình hình mới".

Tại sự kiện, Quỹ Hỗ trợ bảo tồn di sản văn hóa Việt Nam và Cục Văn hóa các dân tộc Việt Nam, Viện công nghệ Thông tin và Truyền thông CDIT, nền tảng TikTok đã ký kết hợp tác nhằm bảo tồn và quảng bá giá trị di sản văn hóa Việt Nam trên nền tảng số.

B.H

GIỖ TỔ HÙNG VƯƠNG VÀ TUẦN VĂN HÓA DU LỊCH ĐẤT TỔ NĂM 2025:

Đảm bảo an toàn, văn minh lễ hội

● **MINH NGỌC**

Tại Quảng trường Hùng Vương (TP Việt Trì, Phú Thọ), chương trình nghệ thuật "Âm vang nguồn cội" khai mạc Lễ hội Đền Hùng và Tuần Văn hóa, Du lịch Đất Tổ năm Ất Tỵ - 2025 đã diễn ra cuối tuần qua với sự tham gia của hơn 300 diễn viên, nghệ nhân..., tạo nên một "bữa tiệc" di sản với những sắc màu văn hóa truyền thống.

Chương trình nghệ thuật "Âm vang nguồn cội"

Năm nay, dự kiến lễ hội thu hút đông đảo nhân dân và du khách thập phương. Các phương án tổ chức được lên kế hoạch từ sớm, đảm bảo các yếu tố an toàn, văn minh, lành mạnh trong các hoạt động của lễ hội.

Hơn 300 nghệ sĩ, diễn viên, các vũ đoàn, câu lạc bộ và thiếu nhi đã tham gia biểu diễn 10 tiết mục đặc sắc trong chương trình nghệ thuật "Âm vang nguồn cội", với các hình thức liên khúc và hoạt cảnh hát múa, múa rối nước, trống hội... Những thanh âm, giai điệu đặc sắc đã được cất lên, ca ngợi quê hương đất nước và vùng đất, con người Phú Thọ. Phát biểu tại lễ khai mạc, ông Nguyễn Huy Ngọc, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Phú Thọ, Trưởng BTC Giỗ tổ Hùng Vương và Tuần Văn hóa, Du lịch Đất Tổ năm Ất Tỵ - 2025 nhấn mạnh: Tín ngưỡng thờ cúng các vua Hùng đã trở thành bản sắc văn hóa, đạo lý truyền thống của người Việt Nam, thể hiện lòng biết ơn sâu sắc của các thế hệ cháu con với công đức của tổ tiên trong sự nghiệp dựng nước và giữ nước.

Năm 2012, Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương được UNESCO vinh danh là Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại. Lòng biết ơn, tôn kính đối với tổ tiên, đạo lý "Uống nước nhớ nguồn" của dân tộc Việt Nam được công nhận là di sản có giá trị mang tính toàn cầu, đóng góp vào sự phong phú, đa dạng của văn hóa nhân loại. "Vinh dự được Đảng, Nhà nước và nhân dân cả nước tin tưởng giao trọng trách gìn giữ và bảo vệ Khu di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Đền Hùng, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân các dân tộc tỉnh Phú Thọ luôn ý thức sâu sắc rằng đây không chỉ là một di tích lịch sử, văn hóa, mà còn là báu vật thiêng liêng của dân tộc Việt Nam", ông Ngọc nhấn mạnh.

Đồng thời, tôn vinh các giá trị văn hóa thời đại Hùng Vương, các di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại gắn với quảng bá, phát triển du lịch. Đây cũng là dịp để giới thiệu di sản văn hóa, cảnh sắc thiên nhiên, con người trên quê hương đất Tổ Vua Hùng. Với quy mô hoành tráng, chương trình nghệ thuật "Âm vang nguồn cội" quy tụ trên 300 nghệ sĩ tham gia, trình diễn những tiết mục đặc sắc, để lại ấn tượng sâu sắc trong lòng người dân khi chuyển tải được nội dung, ý nghĩa ca ngợi công đức của Vua Hùng, tôn vinh các giá trị văn hóa dân gian độc đáo của Đất Tổ, nơi sản sinh ra di sản văn hóa phi vật thể "Hát Xoan" và "Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương". Đồng thời, ca ngợi tinh thần đoàn kết, với những khát vọng vươn lên mạnh mẽ, bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Phú Thọ Nguyễn Huy Ngọc cho biết: "Thông qua chương trình nghệ thuật "Âm vang nguồn cội", tỉnh Phú Thọ mong muốn khẳng định rằng đất Tổ không chỉ là miền đất linh thiêng lưu giữ những di sản văn hóa quý báu, niềm tự hào của dân tộc, mà còn là điểm đến du lịch hấp dẫn, nơi các giá trị lịch sử và văn hóa được gìn giữ, kết nối và phát triển bền vững. Về với Phú Thọ là trở về với cội nguồn dân tộc, nơi vang vọng dấu ấn lịch sử và hun đúc tinh thần đại đoàn kết". Giỗ tổ Hùng Vương và Tuần Văn hóa, Du lịch Đất Tổ năm 2025 cũng là dịp để Phú Thọ giới thiệu đến du khách trong và ngoài nước vẻ đẹp độc đáo của vùng đất cội nguồn, với những địa danh, di sản đặc sắc như: Đền Hùng, đồi chè Long Cốc, Vườn quốc gia Xuân Sơn, Ao Giời - Suối Tiên, Hát Xoan - Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại...

Giỗ tổ Hùng Vương và Tuần Văn hóa, Du lịch Đất Tổ năm Ất Tỵ năm 2025 được tổ chức từ ngày 29.3 - 7.4 (tức từ ngày 1-10.3 Ất Tỵ) tại TP Việt Trì, Khu Di tích lịch sử Đền Hùng và các huyện, thị trong tỉnh. Ngày 7.4 (nhằm mùng 10.3) sẽ diễn ra nghi thức lễ dâng hương thể hiện lòng biết ơn sâu sắc đối với các Vua Hùng đã có công dựng nước và các bậc tiền nhân kiên cường chống giặc ngoại xâm giữ nước. Dịp này, nhiều hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch đặc sắc, mang đậm bản sắc văn hóa cội nguồn được tổ chức, bao gồm: Lễ giỗ Đức Quốc tổ Lạc Long Quân và dâng hương tưởng niệm Tổ Mẫu Âu Cơ; Lễ dâng hương tưởng niệm các vua Hùng của các huyện, thành, thị trong tỉnh Phú Thọ; Lễ rước kiệu của các xã, phường, thị trấn vùng ven Khu di tích về Đền Hùng… Đặc biệt, tại Bảo tàng Hùng Vương sẽ trưng bày các cổ vật về di sản Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương, có ý nghĩa lịch sử, gắn với công cuộc dựng nước và giữ nước của cha ông. Hội sách đất Tổ năm 2025 với chủ đề "Sách - Đồng hành và tôn vinh giá trị văn hóa vùng đất Tổ" được tổ chức tại Thư viện tỉnh Phú Thọ…

Cùng với đó là chuỗi các sự kiện văn hóa, thể thao, du lịch như: Sự kiện "Sắc màu Du lịch Đất Tổ - Phú Thọ năm 2025"; Trình diễn hát Xoan làng cổ; Hội chợ Thương mại và trưng bày sản phẩm OCOP Phú Thọ năm 2025; Giải bóng chuyền các đội mạnh Cúp Hùng Vương; Giải bơi chải Việt Trì mở rộng; Hội thi gói, nấu bánh chưng và giã bánh giầy... Đặt mục tiêu tổ chức Giỗ Tổ Hùng Vương và Tuần Văn hóa - Du lịch Đất Tổ trở thành "lễ hội kiểu mẫu", tỉnh Phú Thọ dự kiến đón 4 triệu lượt du khách dịp này. Đồng thời xác định đây là cơ hội vàng để quảng bá, thu hút du khách từ mọi miền Tổ quốc về với vùng đất Tổ. BTC lễ hội cho biết, Giỗ Tổ Hùng Vương năm nay dự kiến du khách rất đông, đặc biệt là trong những ngày mùng 8, 9.3 âm lịch là ngày thứ Bảy và Chủ nhật.

Công tác tổ chức lễ hội từ sớm đã được lên kế hoạch kỹ lưỡng nhằm đảm bảo an toàn, đặc biệt các nội dung phân luồng, điều tiết giao thông để tạo điều kiện thuận lợi nhất cho du khách hành hương về đất Tổ, tham gia các hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể thao. Công an tỉnh đã xây dựng phương án, huy động 1.000 cán bộ chiến sĩ bảo vệ an toàn cho các sự kiện và du khách về tham quan đền Hùng. Lực lượng chức năng tăng cường công tác tuyên truyền, quản lý chặt chẽ các hoạt động văn hóa, dịch vụ văn hóa, kiên quyết ngăn chặn các loại văn hóa phẩm không phù hợp với thuần phong mỹ tục của dân tộc… ■

Lực lượng Quân đội, Công an tham gia cứu trợ tại Myanmar

Chiều qua 30.3, Bộ Quốc phòng tổ chức Hội nghị giao nhiệm vụ cho lực lượng tham gia khắc phục hậu quả động đất tại Myanmar.

Lực lượng tham gia cứu trợ động đất tại Myanmar gồm 80 quân nhân, do thiếu tướng Phạm Văn Tỵ, Phó Cục trưởng Cục Cứu hộ - Cứu nạn (Bộ Quốc phòng) làm trưởng đoàn, mang theo lương khô, hàng viện trợ và 6 chó nghiệp vụ. Khoảng 60 tấn hàng viện trợ còn lại sẽ đưa sang Myanmar trên chuyến bay tiếp theo. Thiếu tướng Phạm Văn Tỵ cho biết, đốc rút kinh nghiệm trong quá trình thực hiện nhiệm vụ tìm kiếm, cứu trợ, cứu nạn sau thảm họa động đất tại Thổ Nhĩ Kỳ vào đầu năm 2023, lực lượng xuất quân lần này có nhiều kinh nghiệm hơn trong công tác tổ chức, chỉ huy, điều hành các hoạt động cứu trợ cũng như công tác phối hợp với các lực lượng cứu trợ quốc tế và xử lý các tình huống khẩn cấp, tình huống phát sinh.

"Chắc chắn, lực lượng của chúng ta sẽ hoàn thành xuất sắc các nhiệm vụ Đảng, Nhà nước và Quân đội giao. Sau khi lực lượng có mặt tại Myanmar, chúng tôi sẽ phối hợp với Liên Hợp Quốc, lực lượng điều phối quốc tế và Ủy ban cứu hộ của Myanmar, từ đó, căn cứ vào lực lượng, trang thiết bị, sở trường của chúng ta để xác định khu vực thực hiện nhiệm vụ, nhằm đảm bảo hiệu quả nhất", thiếu tướng Phạm Văn Tỵ cho biết. Cũng theo thiếu tướng Phạm Văn Tỵ, Quân đội nhân dân Việt Nam đã lựa chọn cử lực lượng tinh nhuệ nhất sang cứu trợ động đất tại Myanmar, mang theo các trang thiết bị phục vụ công tác, trong đó có máy móc hạng nặng, như máy xúc, máy ủi. Nhiệm vụ hàng đầu là tìm kiếm nhanh nhất và cứu hộ những nạn nhân còn mắc kẹt trong đống đổ nát tại những khu vực bị tàn phá bởi động đất.

"80 đồng chí sĩ quan quân nhân chuyên nghiệp của chúng tôi hết sức vinh dự được sự tín nhiệm, tin tưởng giao nhiệm vụ của thủ trưởng các cơ quan đơn vị và thủ trưởng Bộ Quốc phòng. Chúng tôi xin hứa với thủ trưởng và các đồng chí sẽ đoàn kết, gắn bó, quyết tâm khắc phục mọi khó khăn gian khổ, hoàn thành tốt và xuất sắc nhiệm vụ giúp Myanmar khắc phục thảm họa động đất; xác định việc tìm kiếm nạn nhân trong đống đổ nát chính là tìm kiếm người thân của chúng tôi trong đoàn công tác và đồng đội; xác định đây là nhiệm vụ thể hiện tình cảm, trách nhiệm, vị thế của đất nước ta, dân tộc ta và Quân đội ta", thiếu tướng Phạm Văn Tỵ nhấn mạnh. Theo lịch trình dự kiến, máy bay đưa lực lượng cứu trợ của Quân đội nhân dân Việt Nam tới Yangoon (Myanmar) sẽ cất cánh lúc 15h30 ngày 30.3. Trong đêm 30.3 sẽ trao đổi với nước bạn và trao đổi nhiệm vụ quốc tế để thống nhất nhiệm vụ, xác định kế hoạch ứng phó. Dự kiến, sáng 31.3, lực lượng cứu hộ của quân đội Việt Nam sẽ thực hiện nhiệm vụ.

Cùng ngày, Đoàn công tác cứu hộ của Bộ Công an do đại tá Nguyễn Minh Khương, Phó Cục trưởng Cục Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn cứu hộ làm trưởng đoàn, gồm 26 cán bộ, chiến sĩ có kinh nghiệm và kỹ năng xử lý các tình huống phức tạp, khẩn cấp. Đoàn mang theo 2 chó nghiệp vụ và nhiều phương tiện, dụng cụ phục vụ cứu hộ. Dự kiến đoàn sẽ có mặt tại Myanmar vào tối 30.3.

P.V

Khó hiểu với cách xử lý quảng cáo sai quy định tại TP.HCM

● HOÀNG HẢI

Sau khi *Văn Hóa* có bài phản ánh *"TP.HCM: Bất chấp chỉ đạo, công trình quảng cáo sai phạm vẫn tồn tại"* (số 4162, ra ngày 5.3.2025), UBND phường Bến Thành (quận 1) đã có văn bản số 153/UBND phản hồi đến *Văn Hóa*.

Văn bản phản hồi của UBND phường Bến Thành cho biết, căn cứ Nghị định 38/2021/NĐ-CP của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực văn hóa và quảng cáo, Công ty cổ phần Con Cưng đã liên hệ UBND phường để cung cấp công văn số 3293/SVHTT-XDNSVHGĐ ngày 4.8.2022 của Sở VHTT TP.HCM về việc lắp đặt màn hình điện tử (LED) tại địa chỉ số 9-11-13 Nguyễn Trãi, phường Bến Thành, quận 1.

Qua công tác kiểm tra, quản lý địa bàn, ngày 6.10.2022, Tổ kiểm tra liên ngành Văn hóa - Xã hội phường Bến Thành đã phát hiện hành vi vi phạm và lập biên bản vi phạm hành chính đối với Công ty cổ phần Con Cưng, địa chỉ trụ sở chính tại 101-103 Trần Quang Khải, phường Tân Định, quận 1. Địa chỉ vi phạm tại số 9-11-13 Nguyễn Trãi, phường Bến Thành. Hành vi vi phạm: Quảng cáo vượt diện tích quy định của biển quảng cáo tại vị trí đã được cơ quan nhà nước có thẩm quyền chấp thuận. Ngày 10.10.2022, Chủ tịch UBND phường Bến Thành ban hành Quyết định số 153/QĐ-XPHC xử phạt vi phạm hành chính đối với Công ty cổ phần Con Cưng số tiền 7 triệu đồng.

Gần hai tháng sau, ngày 9.12.2022, UBND phường Bến Thành đã kiểm tra cơ sở kinh doanh của Công ty cổ phần Con Cưng tại địa chỉ vi phạm số 9-11-13 Nguyễn Trãi (phường Bến Thành), đề nghị Công ty cổ phần Con Cưng thực hiện đúng nội dung chấp thuận của cơ quan chức năng về biển quảng cáo, bổ sung giấy phép xây dựng trong vòng 15 ngày, kể từ ngày lập biên bản làm việc. Đến ngày 30.12.2022, UBND phường Bến Thành ban hành Thông báo số 470/TB-UBND yêu cầu thực hiện quyết định xử phạt vi phạm hành chính đối với Công ty cổ phần Con Cưng do ông Nguyễn Quốc Minh là người đại diện theo pháp luật. Cụ thể, UBND phường Bến Thành yêu cầu trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được Thông báo trên phải thực hiện việc đóng phạt và nộp chứng từ về UBND phường Bến Thành. Trường hợp ông Minh không chấp hành các nội dung trên, UBND phường Bến Thành sẽ ban hành quyết định cưỡng chế thi hành và tổ chức thực hiện cưỡng chế theo quy định của pháp luật.

Văn bản số 153/UBND của UBND phường Bến Thành phản hồi đến *Văn Hóa* cho biết, Công ty cổ phần Con Cưng đã thi hành đóng phạt, nhưng không cho biết thời điểm đóng phạt vào lúc nào? Điều đáng nói hơn, theo báo cáo số 2745/BC-SVHTT ngày 12.6.2024 của Sở VHTT TP.HCM về công tác quản lý hoạt động quảng cáo trên địa bàn theo chỉ đạo của Chủ tịch UBND TP.HCM, màn hình điện tử (LED) tại địa chỉ số 9-11-13 Nguyễn Trãi (phường Bến Thành) của Công ty cổ phần Con Cưng vẫn nằm trong danh sách các doanh nghiệp đang thực hiện không đúng như văn bản thông báo chấp thuận của Sở VHTT. Xét báo cáo nói trên của Sở VHTT, Chủ tịch UBND TP.HCM đã giao Chủ tịch UBND quận 1 chỉ đạo kiểm tra, xử lý các công trình quảng cáo màn hình điện tử Led thực hiện không đúng kích thước, không đúng mục đích xin phép; đồng thời tháo dỡ các bảng quảng cáo, màn hình điện tử không đúng quy định trên địa bàn. Báo cáo kết quả cho UBND TP.HCM trước ngày 15.8.2024.

Thế nhưng, văn bản số 153/UBND ngày 10.3.2025 của UBND phường Bến Thành phản hồi đến *Văn Hóa* cho biết, ngày 9.12.2024, UBND phường Bến Thành đã mời Công ty cổ phần Con Cưng làm việc và đề nghị khắc phục theo công văn số 3293/SVHTT-XDNSVHGĐ ngày 4.8.2022 của Sở VHTT TP.HCM. Tức là sau hơn 2 năm bị xử phạt vi phạm hành chính theo Quyết định số 153/QĐ-XPHC ngày 10.10.2022 của UBND phường Bến Thành, Công ty cổ phần Con Cưng vẫn không thực hiện khắc phục theo quy định. Bất chấp chỉ đạo của Chủ tịch UBND TP.HCM yêu cầu UBND quận 1 kiểm tra, xử lý và báo cáo trước ngày 15.8.2024. "Hiện nay, UBND phường đang tham mưu UBND quận 1 lập hồ sơ cưỡng chế để đảm bảo thực hiện quyết định xử phạt vi phạm hành chính", văn bản số 153/UBND của UBND phường Bến Thành cho biết.

Điều này khiến dư luận "khó hiểu" với cách xử lý của UBND phường Bến Thành về những sai phạm tại công trình quảng cáo nói trên. Đồng thời đặt nhiều câu hỏi: Doanh nghiệp chây ì, thách thức luật pháp? Hay chính quyền địa phương "chống lệnh" cấp trên, bao che cho công trình quảng cáo sai phạm tồn tại hơn 2 năm qua? Đặc biệt, nếu không có sự vào cuộc phản ánh của *Văn Hóa*, UBND phường Bến Thành có cương quyết xử lý hay không?

Trao đổi với *Văn Hóa*, luật sư Trương Văn Tuấn (Văn phòng Luật sư Trạng Sài Gòn, Đoàn Luật sư TP.HCM) cho biết, theo Điều 74 Luật Xử lý vi phạm hành chính năm 2012 (sửa đổi, bổ sung năm 2020) quy định, thời hiệu thi hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính là một năm, kể từ ngày ra quyết định, quá thời hạn này thì không thi hành quyết định đó nữa, trừ trường hợp quyết định xử phạt có áp dụng hình thức xử phạt tịch thu tang vật, phương tiện vi phạm hành chính, biện pháp khắc phục hậu quả thì vẫn phải tịch thu tang vật, phương tiện, áp dụng biện pháp khắc phục hậu quả. Trong trường hợp cá nhân, tổ chức bị xử phạt cố tình trốn tránh, trì hoãn thì thời hiệu nói trên được tính kể từ thời điểm chấm dứt hành vi trốn tránh, trì hoãn.

Có thể hiểu, đối với trường hợp quyết định xử phạt vi phạm hành chính có áp dụng biện pháp khắc phục hậu quả mà "người bị xử phạt" không thực hiện (trốn tránh, trì hoãn) thì thời hiệu được tính kể từ thời điểm chấm dứt hành vi trốn tránh, trì hoãn (thời điểm bắt đầu thực hiện việc khắc phục hậu quả). Như vậy, nếu Công ty cổ phần Con Cưng chưa thực hiện thì vẫn phải thực hiện việc khắc phục hậu quả theo đúng nội dung quyết định xử phạt vi phạm hành chính. ■

TP.HCM:

Bất chấp chỉ đạo, công trình quảng cáo sai phạm vẫn tồn tại

● Bài, ảnh: HOÀNG HẢI

Trên địa bàn TP.HCM, nhiều công trình quảng cáo sai phạm đã bị cơ quan chức năng kiểm tra, xử phạt vi phạm hành chính và yêu cầu tháo dỡ. UBND TP.HCM cũng ra văn bản yêu cầu chính quyền các địa phương xử lý công trình quảng cáo thực hiện không đúng quy định trên địa bàn.

Thế nhưng, những công trình nói trên vẫn ngang nhiên tồn tại, khiến dư luận nghi vấn liệu có sự "làm ngơ" hay bao che của chính quyền địa phương cho sai phạm tồn tại?

Cụ thể là công trình quảng cáo màn hình điện tử Led tại địa điểm kinh doanh của Công ty Cổ phần Con Cưng, địa chỉ số 09-11-13 đường Nguyễn Trãi, phường Bến Thành, quận 1. Theo báo cáo của Sở VHTT TP. HCM, đây là một trong những công trình quảng cáo thực hiện không đúng theo văn bản chấp thuận của Sở này: Sai kích thước, không thực hiện đúng mục đích xin phép. Theo đó, vào tháng 8.2024, Chủ tịch UBND TP.HCM đã có ý kiến chỉ đạo giao Chủ tịch UBND quận 1 chỉ đạo kiểm tra, xử lý các công trình quảng cáo màn hình điện tử Led thực hiện không đúng kích thước, không đúng mục đích xin phép; đồng thời tháo dỡ các bảng quảng cáo, màn hình điện tử không đúng quy định trên địa bàn.

Thế nhưng đã hơn 6 tháng qua, đến nay công trình quảng cáo màn hình điện tử Led tại địa điểm kinh doanh của Công ty Cổ phần Con Cưng vẫn tồn tại và ngang nhiên thực hiện quảng cáo thương mại sai quy định. Trước đó, vào đầu tháng 1.2025, phóng viên *Văn Hóa* đã trực tiếp đến UBND phường Bến Thành để lại nội dung làm việc về trách nhiệm của chính quyền địa phương trong việc chậm xử lý công trình quảng cáo sai quy định nói trên. Đến nay, UBND phường Bến Thành vẫn chưa có thông tin phản hồi theo quy định. Điều này càng khiến dư luận có quyền nghi ngờ về dấu hiệu thờ ơ, bỏ qua của UBND phường Bến Thành, vi phạm mới tồn tại

Ghi nhận thực tế của phóng viên *Văn Hóa* vào ngày 4.3 cho thấy, trên màn hình điện tử này vẫn xuất nhiều nội dung quảng cáo thương mại như: Thực phẩm bảo vệ sức khỏe có thương hiệu "Herbsofgold: Tháo dược vàng, tiêu chuẩn vàng từ Úc", thực phẩm bổ sung "Aptamil Profutural Kid Cesarbiotik3 (dành cho trẻ từ 24 tháng tuổi trở lên)"…

Công trình quảng cáo màn hình điện tử Led tại địa điểm kinh doanh của Công ty Cổ phần Con Cưng vẫn tồn tại và quảng cáo thương mại

Tại công trình biển hiệu biển tướng thành bảng quảng cáo sai phạm của cơ sở Phòng khám đa khoa Phương Lê, địa chỉ số 58-60-62-64 đường Ba Tháng Hai (phường 12), UBND quận 10 đã ban hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính vào ngày 14.10.2024, xử phạt Phòng khám đa khoa Phương Lê thuộc Công ty Cổ phần quốc tế Umi Dentist với số tiền 25 triệu đồng, buộc tháo dỡ công trình sai phạm. Tuy nhiên, đã hơn 4 tháng trôi qua, cơ sở này vẫn chây ì, không thực hiện biện pháp khắc phục tháo dỡ bảng quảng cáo. Trả lời *Văn Hóa*, UBND quận 10 cho biết sẽ chỉ đạo UBND phường 12 phối hợp với các đơn vị liên quan tiến hành kiểm tra, yêu cầu cơ sở chấp hành thực hiện biện pháp khắc phục hậu quả buộc tháo dỡ quảng cáo đối với vi phạm theo quy định tại Khoản 5 Điều 42 Nghị định số 38/2021/NĐ/CP ngày 29.3.2021 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực văn hóa và quảng cáo. Trường hợp cơ sở cố tình không chấp hành thực hiện biện pháp khắc phục, UBND quận 10 sẽ chỉ đạo thực hiện thủ tục cưỡng chế theo quy định.

Về nội dung trên, UBND phường 12 (quận 10) thông tin thêm, ngày 20.2 vừa qua, UBND phường 12 tiếp tục mời cơ sở này lên làm việc, đề nghị cơ sở chấp hành biện pháp khắc phục hậu quả tháo dỡ bảng quảng cáo sai quy định theo quyết định xử phạt vi phạm hành chính của UBND quận 10. Qua làm việc, cơ sở này xin được chấp hành tự tháo dỡ bảng quảng cáo trong thời gian sớm nhất, cụ thể là trước ngày 28.2. Cơ sở cũng bổ sung phương án, hợp đồng thi công việc chấp hành tháo dỡ theo quy định.

Tuy nhiên, đây chỉ là "cam kết" trên giấy của cơ sở có công trình quảng cáo sai phạm. Ngày 4.3, ghi nhận thực tế của phóng viên *Văn Hóa* tại cơ sở này cho thấy, bảng quảng cáo sai phạm có diện tích hàng trăm m2 tại đây vẫn chưa có dấu hiệu nào tháo dỡ. Đáng nói hơn, bảng quảng cáo này che chắn toàn bộ mặt tiền, không gian thoát hiểm, cứu hỏa… của nhiều ngôi nhà liền kề. ■

Phòng khám đa khoa Phương Lê vẫn chây ì, không thực hiện tháo dỡ bảng quảng cáo sai phạm theo quyết định xử phạt của UBND quận 10

Việc xác định niên đại hai thuyền cổ tại Bắc Ninh là điều không hề bất ngờ đối với TS Nguyễn Việt, nhà khảo cổ học với hơn hai thập kỷ chuyên sâu nghiên cứu về tàu thuyền cổ ở Việt Nam. Theo ông, "việc định tuổi của hai thuyền này tương đối dễ bởi vì tôi làm về các tàu thuyền cổ đã 20 năm nay".

Những cơ sở "chắc như đinh đóng cột"

Sau nhiều lần liên hệ qua điện thoại, cuối tuần qua chúng tôi mới có dịp trao đổi sâu với TS Nguyễn Việt, Giám đốc Trung tâm Tiền sử Đông Nam Á, người đã có những nhận định "bất ngờ" đối với giới nghiên cứu về niên đại hai thuyền cổ mới phát hiện tại Bắc Ninh, về sự khác nhau trong nhận định của giới chuyên môn, cũng như những cơ sở khoa học…

Tại Bảo tàng khảo cổ học Tàu thuyền do chính ông sáng lập, hiện đang lưu giữ khoảng 20 thuyền cổ, trong đó 6 chiếc có đáy tương đồng với hai thuyền cổ Bắc Ninh. Toàn bộ các thuyền này đều đã được phân tích niên đại bằng phương pháp carbon phóng xạ (C14) tại Đại học Quốc gia Australia, một trong những phòng thí nghiệm hàng đầu thế giới trong lĩnh vực này. Những kết quả ấy, theo ông, đã được công bố rải rác trong các hội nghị khảo cổ học quốc tế từ nhiều năm qua. "Ở Việt Nam và dường như cả Đông Nam Á, hiện nay chỉ có tôi và GS Peter Bellwood làm về khảo cổ học tàu thuyền một cách chuyên sâu", ông Việt cho biết. Chính vì lý do đó, ông quyết định thành lập Bảo tàng khảo cổ học Tàu thuyền và Trung tâm Tiền sử Đông Nam Á, nhằm lấp vào khoảng trống nghiên cứu vốn bị bỏ ngỏ này.

Năm 2004, nhóm của ông đã tiến hành khai quật thuyền cổ đầu tiên thuộc kiểu Thuận Thành tại Động Xá (Hưng Yên), vốn là một phần của quan tài cổ. Phát hiện này ngay sau đó được công bố trên tạp chí quốc tế Nautical Archaeology năm 2006, một tạp chí chuyên sâu hàng đầu về khảo cổ học hàng hải, nhưng hầu như chưa được giới nghiên cứu trong nước biết đến. Điểm nổi bật trong các thuyền này là kỹ thuật ghép ván vào thân cây độc mộc bằng hệ thống mộng, chốt gỗ. Mỗi bên mạn thuyền có các lỗ mộng cách nhau khoảng 27-28cm, sâu 7-8cm, rộng 5-6cm. Các ván ghép phía trên cũng có lỗ tương ứng, được liên kết bằng miếng gỗ lưỡi (tenon), sau đó cố định bằng chốt gỗ xuyên suốt. "Thành thuyền khi ghép ván vào có cả một dãy mộng liên hoàn như thế. Kỹ thuật này tưởng chỉ có ở Địa Trung Hải nhưng chúng tôi đã tìm thấy ở Việt Nam. Khi GS Peter Bellwood, một chuyên gia về tiền sử Địa Trung Hải, nhìn thấy thuyền Động Xá, ông ấy ngạc nhiên và lập tức cùng tôi công bố phát hiện này ra toàn thế giới", TS Nguyễn Việt kể.

Một điểm thú vị là ở mộ thuyền Động Xá không tìm thấy ván, bởi vì đó là một chiếc thuyền hỏng được cắt ra làm quan tài. Tuy nhiên, cũng trong năm 2004, tại khu mộ

Xung quanh phát hiện hai thuyền cổ "kỳ lạ" ở Bắc Ninh

CƠ SỞ NÀO KHẲNG ĐỊNH THUỘC THỜI ÂU LẠC?

Bài, ảnh: NGỌC TRUNG - LÂM SƠN

Trong khi nhiều ý kiến của một số nhà nghiên cứu lịch sử, khảo cổ bước đầu cho rằng, niên đại hai thuyền cổ tại Thuận Thành (Bắc Ninh) không thể có trước thế kỷ X và không thể sau thế kỷ XV, thì TS Nguyễn Việt lại khẳng định một cách chắc chắn rằng, nó nằm trong khung niên đại khoảng 2.400 - 1.800 năm.

Nhiều nhà nghiên cứu lịch sử, văn hóa khảo sát tại hiện trường phát hiện thuyền cổ tại Thuận Thành

> *Theo suy nghĩ của tôi, tôi ngờ rằng hai thuyền cổ phát hiện tại Thuận Thành có cấu trúc mang tính lễ nghi. Lễ nghi thì thời Đông Sơn có rất nhiều kiểu lễ nghi. Tôi cũng nghĩ rằng, sự phát triển của kỹ thuật hoặc dấu hiệu này có thể liên quan nghi lễ diễn ra thời Âu Lạc và Hai Bà Trưng.*

Yên Bắc (Hưng Yên), cách Đông Xá chỉ một dòng sông, nhóm của ông đã khai quật được hệ thống ván mạn thuyền, được tái sử dụng để dựng nhà mồ. "Đáy thuyền độc mộc dùng làm quan tài, còn phần mái là khoảng mười tấm ván, một minh chứng rõ nét cho việc người Việt cổ đã biết kết hợp độc mộc và ván để nâng chiều cao thuyền", ông cho biết. Thậm chí, trên mạn ván còn phát hiện mảnh khuyết hình bán nguyệt, dấu vết cho thấy có thể lắp thêm thanh tre hoặc vật nổi phụ trợ, giống như kỹ thuật đóng thuyền hai thân trong văn hóa Châu Đại Dương. Mẫu hình thuyền này, theo TS Nguyễn Việt, từng phổ biến từ thời Đông Sơn và xuất hiện cả trong nền văn hóa Chămpa về sau.

Vì sao người Việt cổ cần thuyền hai thân?

Thuyền độc mộc chỉ thích hợp với sông tuyến dọc, ít sóng ngang. Khi gặp sóng ngang, thuyền dễ bị lật. Do đó, người cổ đại đã sáng tạo bằng cách gắn thêm phao hai bên, hoặc kết nối hai thuyền với nhau để tạo thành kết cấu ổn định. Chính chi tiết "thanh nối chắc chắn ở đầu" hai thuyền cổ ở Thuận Thành (Bắc Ninh) là điểm khiến ông Nguyễn Việt nhận ra: Đây là một hệ phao nổi mang tính nghi lễ, chứ không phải phương tiện vận tải thông thường.

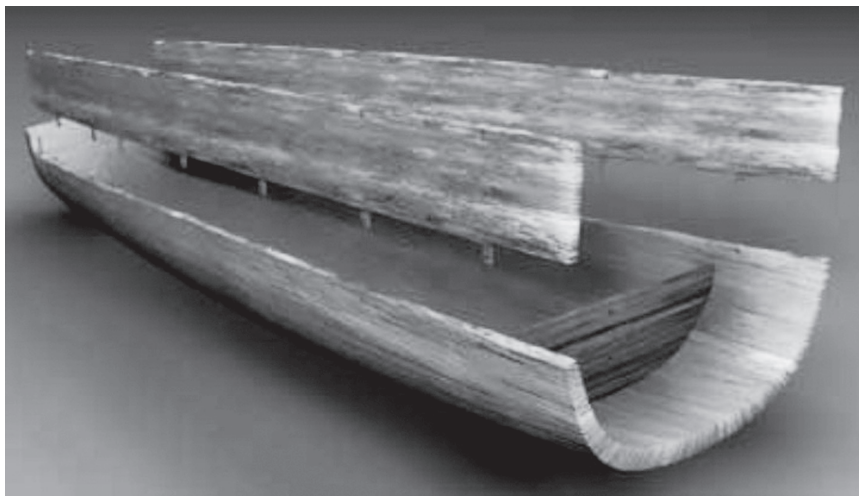
"Nguyên xi mà thả xuống nước thì hai thuyền ấy không đi được", ông Việt nhấn mạnh. "Hai thuyền cổ tại Thuận Thành (Bắc Ninh) không có hệ thống điều hướng, không lỗ cắm cọc chèo, không vị trí đặt cột buồm như các thuyền chúng tôi đã khai quật tại Bình Châu, Quảng Ngãi, có niên đại thế kỷ XIII. Ban đầu, tôi cũng đoán định niên đại hai thuyền cổ vừa được phát hiện tại Thuận Thành là thời Lý - Trần, nhưng sau khi khảo sát trực tiếp, phát hiện hệ thống mộng, kỹ thuật ghép thuyền độc mộc và ván, tôi phải thừa nhận mình đã sai và sửa sai ngay tại hội thảo "đầu bờ", ông Nguyễn Việt nói. Đối với nhận định ban đầu về thuyền hai đáy hay thuyền hai lòng, ông Việt cho rằng đừng quá "lạm dụng từ ngữ trong thư tịch cổ". "Thực ra thuyền hai đáy là thuyền quân sự mà tôi đã phục chế. Đây là loại thuyền chuyên dùng để đánh hoả công, gồm một khung thuyền giả to (thuyền mẹ) bọc ngoài, ở phía trước một chiếc thuyền thật nhỏ hơn (thuyền con). Trên khung thuyền to, người ta chất củi lửa và thuốc cháy, mũi thuyền có những đinh nhọn. Khi đánh địch, người ngồi núp trong thuyền nhỏ chèo thật nhanh, lao thật mạnh vào thuyền đối phương khiến cho những đinh sắt nhọn ở mũi khung thuyền giả cắm vào mạn thuyền đối phương. Sau đó người ta đốt chất cháy trên thuyền giả đó rồi rút thuyền con khỏi khung thuyền to chạy về. Thuyền giả cháy sẽ đốt luôn thuyền đối phương", ông cho biết.

> *Hai thuyền cổ tại Thuận Thành (Bắc Ninh) không có hệ thống điều hướng, không lỗ cắm cọc chèo, không vị trí đặt cột buồm như các thuyền chúng tôi đã khai quật tại Bình Châu, Quảng Ngãi, có niên đại thế kỷ XIII.*
>
> *Ban đầu, tôi cũng đoán định niên đại hai thuyền cổ vừa được phát hiện tại Thuận Thành là thời Lý - Trần, nhưng sau khi khảo sát trực tiếp, phát hiện hệ thống mộng, kỹ thuật ghép thuyền độc mộc và ván, tôi phải thừa nhận mình đã sai và sửa sai ngay tại hội thảo đầu bờ.*
>
> **(TS NGUYỄN VIỆT)**

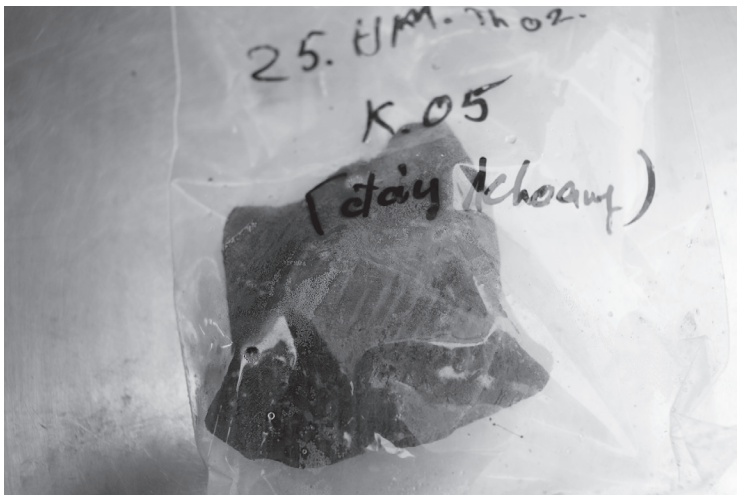

Không chỉ dựa vào kỹ thuật đóng thuyền, TS Nguyễn Việt còn dựa vào phát hiện sinh học và hiện vật để củng cố nhận định. "Trong các mộ thuyền trước đây, chúng tôi từng phát hiện hạt vải, nhãn, củ ấu, hạt bàng, điều trùng hợp với hạt quả tìm thấy thuyền cổ ở Thuận Thành (Bắc Ninh). Còn về hiện vật, nhiều người nói không có trong lòng thuyền cổ Thuận Thành, nhưng trên bàn bày hiện vật khảo cổ xuất hiện một túi nhỏ có ghi chú rõ ràng phát hiện ở đáy thuyền, trong đó có mảnh gốm nguyên xi". Theo TS Nguyễn Việt, đó chính là mảnh gốm tương đồng với gốm phát hiện được ở di chỉ khảo cổ Làng Cả (TP Việt Trì, Phú Thọ), xuất hiện khoảng thế kỷ 2-3 TCN, thuộc về vùng Phong Châu - Văn Lang, cái nôi của nhà nước đầu tiên trong lịch sử Việt Nam. "Theo suy nghĩ của tôi, tôi ngờ rằng hai thuyền cổ phát hiện tại Thuận Thành có cấu trúc mang tính lễ nghi. Lễ nghi thì thời Đông Sơn có rất nhiều kiểu lễ nghi. Tôi cũng nghĩ rằng, sự phát triển của kỹ thuật hoặc dấu hiệu này có thể liên quan nghi lễ diễn ra thời Âu Lạc và Hai Bà Trưng", TS Nguyễn Việt nhận định.

"Kỹ thuật thuyền độc mộc ghép ván này chỉ xuất hiện trong khoảng 2.400 - 1.800 năm. Trước đó chưa thấy, sau đó không còn", ông Nguyễn Việt khẳng định. Với 22 thuyền cổ đã được ông trục vớt, lưu giữ và nghiên cứu, ông cho rằng đã đủ bằng chứng để xác định, người Việt cổ có truyền thống kỹ thuật đóng thuyền riêng biệt, đáng để được nhìn nhận đúng tầm vóc trong lịch sử kỹ thuật nhân loại. ***(Còn tiếp)***

Một mô hình phục dựng ảo thuyền Đông Xá do Michael Deeble thuộc Trung tâm Nghệ thuật Truyền thông Mới (CNMA) tại Đại học Quốc gia Úc (ANU) thực hiện (Ảnh do TS Nguyễn Việt cung cấp)

Mảnh gốm được phát hiện ở đáy thuyền cổ Thuận Thành (Bắc Ninh)

DU LỊCH CARAVAN - CỬA RỘNG MỞ NHƯNG ĐƯỜNG CÒN GẬP GHỀNH

Bài 2: Lợi thế chưa được khai thác hết

● NGUYỄN ANH

Từ những cung đường uốn lượn giữa đại ngàn Tây Bắc, đến dải cát vàng rực nắng miền Trung hay những con đường biên giới đầy hứa hẹn nối liền các quốc gia Đông Nam Á, Việt Nam mang trong mình đầy đủ tiềm năng để phát triển du lịch caravan thành một sản phẩm chiến lược. Thế nhưng đến nay, loại hình du lịch này ở Việt Nam vẫn như viên ngọc chưa được mài giũa.

Nhu cầu du lịch caravan bằng xe tự lái ngày càng nhiều — Ảnh: NAM PHƯƠNG

Đoàn khảo sát du lịch caravan do Tổng cục Du lịch (cũ) tổ chức năm 2010 để kết nối tuyến du lịch xuyên quốc gia Đông Nam Á — Ảnh: HỒNG HẢI

Xu thế không thể đảo ngược

Trong bối cảnh du lịch toàn cầu ngày càng đề cao tính cá nhân hóa, tự do trải nghiệm và gần gũi với thiên nhiên, du lịch caravan với đặc trưng là hành trình khám phá bằng xe tự lái, kết hợp lưu trú linh hoạt đã trở thành lựa chọn lý tưởng cho phân khúc du khách cao cấp, các nhóm gia đình, bạn bè và giới trẻ ưa dịch chuyển.

Việt Nam sở hữu lợi thế địa lý vô cùng thuận lợi đó là nằm trên hành lang kinh tế Đông - Tây, có đường biên giới trên bộ tiếp giáp với Trung Quốc, Lào, Campuchia và hệ thống cửa khẩu quốc tế dày đặc. Cùng với đó là mạng lưới đường bộ ngày càng hoàn thiện: Cao tốc Bắc - Nam đang dần nối liền cả nước, cao tốc Hà Nội - Lào Cai giúp hành trình đến Tây Bắc dễ dàng hơn bao giờ hết, trong khi quốc lộ 1A, quốc lộ 14, quốc lộ 27 mở ra những cung đường mê hoặc dọc miền Trung - Tây Nguyên. Từ Hà Giang - Cao Bằng với những cung đèo hùng vĩ, đến miền Trung thơ mộng (Quảng Bình - Quảng Trị - Huế - Đà Nẵng - Quảng Nam), rồi xuống Phan Thiết - Ninh Thuận - Nha Trang - Quy Nhơn với biển trời lộng gió, hay Tây Nguyên đại ngàn vang tiếng cồng chiêng… tất cả tạo thành một bản đồ caravan đầy hấp dẫn.

Không chỉ vậy, cộng đồng yêu thích xe hơi và du lịch tự lái tại Việt Nam đang phát triển mạnh mẽ. Các hội nhóm như: VietCaravan, Caravan VN, Otofun… thường xuyên tổ chức các chuyến đi quy mô lớn xuyên Việt, xuyên quốc gia: Lào, Thái Lan, Campuchia, Trung Quốc, Myanmar; xa hơn là Ấn Độ, Mỹ, châu Âu… Nhiều doanh nghiệp du lịch lớn như: Saigontourist, Vietravel, Nam Phương Tour, Hòn Ngọc Viễn Đông… đã bắt đầu khai thác thị trường này, tuy nhiên vẫn chưa tạo thành hệ sinh thái đồng bộ, đủ sức lan tỏa.

Loay hoay trong "bài toán cũ"

Trong khi Việt Nam còn đang dò dẫm tìm đường phát triển du lịch caravan thì các quốc gia trong khu vực và thế giới đã đưa caravan trở thành trụ cột của chiến lược phát triển du lịch. Thái Lan - điểm đến hàng đầu Đông Nam Á về du lịch caravan đã xây dựng mạng lưới đường cao tốc chất lượng cao, trạm dừng nghỉ dày đặc, khu cắm trại đạt chuẩn quốc tế và chính sách nhập cảnh xe cởi mở.

Mỹ được coi là thiên đường của du lịch tự lái có tới hàng triệu du khách caravan mỗi năm, với hệ thống RV Parks tiện nghi và cơ chế hỗ trợ linh hoạt từ chính phủ. Ông Phùng Gia Tuấn, Giám đốc Công ty America Discovery Travel & Transportation (chuyên tổ chức tour caravan ở Mỹ) cho biết: "Nhiều đoàn khách đi tour caravan chúng tôi tổ chức tại Mỹ đã rất ấn tượng và vỡ òa cảm xúc khi lần đầu trải nghiệm caravan roadtrip Mỹ. Chưa bao giờ họ nghĩ có thể tự lái xe rong ruổi khắp nước Mỹ, dừng ở bất cứ đâu mình thích, ngắm hoàng hôn trên xa lộ huyền thoại. Với những tour caravan, khách không còn gò bó với lịch trình chặt chẽ, không cần theo tour đông người, hoàn toàn làm chủ hành trình của mình, lái xe trên những con đường đẹp nhất nước Mỹ, khám phá văn hóa địa phương theo cách riêng".

Trung Quốc phát triển hàng nghìn khu nghỉ dưỡng dành riêng cho caravan, khuyến khích tư nhân đầu tư vào các dịch vụ trạm dừng, khu lưu trú di động và hạ tầng kỹ thuật. Ngay cả Campuchia, nước láng giềng nhỏ bé, cũng đang đi nhanh với những cung đường xuyên suốt từ Phnom Penh - Sihanoukville hay từ Phnom Penh đến Siem Reap, kết nối chặt chẽ với Việt Nam qua hành lang kinh tế Đông - Tây.

Trái lại, Việt Nam vẫn thiếu một hành lang pháp lý rõ ràng cho xe du lịch nước ngoài tạm nhập - tái xuất, chưa có các chính sách ưu đãi đặc thù cho doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ caravan, còn hạ tầng hỗ trợ như: Khu cắm trại, bãi đỗ xe tiêu chuẩn, trạm nhiên liệu, dịch vụ sửa chữa xe, vệ sinh công cộng… vẫn manh mún, thiếu đồng bộ.

Còn nhớ tháng 10.2007, khi đó chúng tôi tham gia đoàn caravan khảo sát liên quốc gia Việt Nam - Lào - Thái Lan - Campuchia với hành trình hơn 10.000 km do Tổng cục Du lịch (nay là Cục Du lịch Quốc gia Việt Nam) tổ chức. Đoàn caravan xuất phát từ cửa khẩu Bờ Y (Kon Tum), trở về qua cửa khẩu Mộc Bài (Tây Ninh), kết nối hơn 50 doanh nghiệp trong và ngoài nước, mở ra kỳ vọng về một sản phẩm đặc thù mang tính khu vực.

Ông Vũ Thế Bình, Chủ tịch Hiệp hội Du lịch Việt Nam (lúc đó là Vụ trưởng Vụ Lữ hành), Trưởng đoàn caravan trong hành trình đó chia sẻ với tôi: "Chúng tôi muốn khảo sát, kết nối để hình thành sản phẩm du lịch caravan liên quốc gia, vừa thúc đẩy kinh tế du lịch, kinh tế vùng biên, vừa thúc đẩy ngoại giao văn hóa và làm sâu sắc hơn mối quan hệ giữa các nước Đông Nam Á". Tuy nhiên, gần hai thập kỷ trôi qua, giấc mơ về "xa lộ caravan xuyên biên giới" vẫn chỉ mới dừng lại ở kỳ vọng.

Hiện nay, nhiều địa phương tại Việt Nam hoàn toàn có thể trở thành "thủ phủ caravan" nếu biết quy hoạch hợp lý và đầu tư bài bản: Từ Cao Bằng, Hà Giang, Lào Cai, Yên Bái, Sơn La, Lai Châu… ở phía Bắc; đến Quảng Bình, Quảng Trị, Huế, Đà Nẵng, Quảng Nam ở miền Trung; Phú Yên, Khánh Hòa, Ninh Thuận, Bình Thuận dọc ven biển Nam Trung Bộ kéo dài và Đồng bằng sông Cửu Long với hệ sinh thái sông nước trù phú.

Ông Huỳnh Tấn Quốc, Giám đốc Tourane Travel Group, đại diện CLB Lữ hành UNESCO Hà Nội tại miền Trung cho rằng: "Cơ hội rất lớn dành cho các doanh nghiệp nằm ở việc đầu tư vào các điểm dừng, bãi đỗ xe, khu cắm trại… những thứ đơn giản nhưng rất thiếu hiện nay nếu muốn phát triển du lịch caravan". Các trạm xăng chuyên biệt, khu sửa chữa kỹ thuật, dịch vụ dẫn đường số hóa, app định vị lộ trình, bãi đỗ xe… là những mảnh ghép không thể thiếu trong các hành trình caravan.

Với kinh nghiệm của một lãnh đạo doanh nghiệp du lịch chuyên tổ chức du lịch MICE, người thường xuyên tham gia các tour du lịch caravan, ông Võ Hoài Nam chia sẻ: "Đi caravan giờ không còn là hành trình "phượt" mạo hiểm, mà đã trở thành một phong cách sống, một kiểu nghỉ dưỡng linh hoạt nhưng sâu sắc hơn. Có thể cắm trại, thưởng thức ẩm thực địa phương, giao lưu văn hóa, gắn kết tập thể… điều mà du lịch đại trà không dễ có được".

Chờ một bàn tay đánh thức

Ông Lê Văn Dũ, Phó Chủ tịch thường trực Hội Lữ hành G7, Giám đốc Công ty CP TM và DV Du lịch Hương Nam Việt cho rằng: "Nếu được đầu tư đúng hướng, trong tương lai du lịch caravan tại Việt Nam hoàn toàn có thể trở thành một loại hình cao cấp, thu hút khách nội địa và cả thị trường quốc tế như: Mỹ, Hàn Quốc, Nhật Bản, châu Âu….". Muốn làm được điều đó, Việt Nam cần một chiến lược phát triển du lịch caravan mang tính quốc gia từ quy hoạch hạ tầng, tạo khung pháp lý thuận lợi, chính sách ưu đãi đầu tư, đến đào tạo nguồn nhân lực chuyên biệt và thúc đẩy hợp tác liên quốc gia.

Để đánh thức "giấc mơ" dọc những cung đường, ông Lê Văn Dũ nhấn mạnh, du lịch caravan không chỉ là một sản phẩm mới, mà là cơ hội để Việt Nam định vị lại mình trên bản đồ du lịch khu vực: Một điểm đến mở, xanh, linh hoạt và cá nhân hóa. Với vẻ đẹp thiên nhiên đa dạng, văn hóa đặc sắc và cộng đồng du lịch yêu thích trải nghiệm đang lớn mạnh, "viên ngọc caravan" chỉ còn chờ một bàn tay đánh thức.

Vấn đề không còn là "Việt Nam có tiềm năng hay không", mà là chúng ta sẽ bắt đầu từ đâu và liệu có đủ quyết tâm để biến tiềm năng ấy thành thực tế rực rỡ trên từng bánh xe lăn qua núi đồi, đồng bằng, biên giới khắp mọi miền Tổ quốc? ■

(Còn tiếp)

Để mỗi sản phẩm là một câu chuyện

● **Bài, ảnh: PHAN HIẾU - NGUYỄN TRIỀU**

Đồng Xuân là huyện miền núi nằm ở phía Bắc của tỉnh Phú Yên. Nơi đây, có đông đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống từ lâu đời, với nhiều nét văn hóa đặc trưng. Trong số đó, nghề đan lát của đồng bào Ba Na và Chăm tại đây là một nghề thủ công truyền thống không thể thiếu, mang đậm dấu ấn văn hóa dân tộc.

Các sản phẩm đan lát của đồng bào được du khách biết đến

Với đôi bàn tay khéo léo, các nghệ nhân đã tạo ra các sản phẩm tinh xảo như giỏ, rổ, nón, thúng mang đậm bản sắc văn hóa của dân tộc mình. Các sản phẩm không chỉ có độ bền cao mà còn thể hiện sự sáng tạo và thẩm mỹ qua những hoa văn, họa tiết độc đáo. Mỗi sản phẩm đan lát đều mang trong mình những câu chuyện về tín ngưỡng, cuộc sống và những ước vọng của người dân nơi đây.

Theo nhiều nghệ nhân, ngày trước bà con trong làng quanh năm làm nương, rẫy để sinh sống nên những vật dụng phục vụ nhu cầu sinh hoạt hàng ngày đều phải tự làm lấy nên hầu như ai cũng biết nghề đan đát. Già Mang Hiếu (92 tuổi), ở xã Xuân Quang 2 cho biết, muốn có sản phẩm tốt, phải biết chọn nguyên liệu. Mỗi cây giang, mỗi thanh tre... đều phải lựa chọn cây thẳng, dài và có tuổi ít nhất một năm để sản phẩm bền lâu. Ngoài ra phải xem xét độ già, độ dẻo dai của từng cây. Những cây quá già sẽ cứng, khó uốn còn những cây quá non thì yếu ớt, dễ gãy vụn trong quá trình chế tác. "Mỗi sản phẩm là một tác phẩm nghệ thuật. Dù làm cái gì cũng phải làm với tâm huyết, không được qua loa, cẩu thả. Đối với tôi, mỗi chiếc giỏ, chiếc gùi không chỉ là công cụ mà còn là sản phẩm mang dấu ấn văn hóa, chứa đựng cả những câu chuyện về cuộc sống và tín ngưỡng của người dân nơi đây", già Mang Hiếu chia sẻ thêm.

Còn Nghệ nhân La Mo Đướu (71 tuổi) cho rằng, đan lát không chỉ đơn thuần là nghề mà là một phần không thể thiếu trong cuộc sống của người dân nơi đây. Mỗi sản phẩm làm ra không chỉ để bán, mà còn là để gìn giữ những giá trị văn hóa của cha ông. Đơn cử, những chiếc gùi lớn thường được làm với họa tiết hoa văn tinh xảo, thể hiện mong muốn về một vụ mùa bội thu, về sự ổn định và thịnh vượng trong cuộc sống. "Tôi tin rằng, chỉ khi nào những người trẻ biết yêu quý nghề truyền thống và phát huy sáng tạo, nghề đan lát mới có thể phát triển bền vững trong tương lai", ông Đướu tâm tư.

Nghề đan lát thủ công truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số ở Đồng Xuân đặc biệt coi trọng yếu tố kinh nghiệm, quá trình hoàn thành một sản phẩm đan lát có thể kéo dài từ một tuần đến lâu hơn, tùy vào kích thước và độ phức tạp của từng sản phẩm. Sau khi hoàn thiện, sản phẩm sẽ được treo lên gác bếp. Khói từ bếp không chỉ giúp bảo vệ sản phẩm khỏi mối mọt mà còn tạo ra màu đen đặc trưng, làm tăng thêm vẻ đẹp truyền thống và sang trọng cho sản phẩm.

Vài năm trở lại đây, các sản phẩm đan lát của đồng bào đã được biết đến rộng rãi và tiêu thụ nhiều hơn thông qua các sự kiện văn hóa, hội chợ và đặc biệt là nhờ sự phát triển của du lịch cộng đồng có nhiều du khách biết đến, đặt mua những sản phẩm thủ công này. Một chiếc gùi lớn, có thể chứa khoảng 15 kg lúa, giá lên đến 500.000 đồng, trong khi những chiếc gùi nhỏ dùng làm đồ trang trí có thể bán với giá 200.000 đồng. Những sản phẩm này có giá trị cao hơn nếu người thợ sử dụng kỹ thuật đan phức tạp và kết hợp với các họa tiết hoa văn tinh xảo, thể hiện rõ nét văn hóa đặc trưng của dân tộc.

Tuy nhiên trong bối cảnh hiện nay, nghề đan lát đang phải đối mặt với nhiều thách thức, khiến cho nghề truyền thống này có nguy cơ bị mai một nếu không có sự can thiệp kịp thời của các cấp chính quyền địa phương.

Ông Huỳnh Việt Hùng, Trưởng phòng Văn hóa, Khoa học và Thông tin huyện Đồng Xuân cho biết: "Nghề đan lát đang phải đối mặt với nhiều thách thức khiến nguy cơ bị mai một. Một trong những thách thức lớn nhất chính là người trẻ ngày nay ít mặn mà với các nghề thủ công truyền thống, do nhu cầu công việc ổn định, thu nhập cao hơn từ các công việc khác và sự phát triển của công nghệ, khiến họ không còn hứng thú với những công việc đan lát tỉ mỉ, vất vả và thu nhập không cao. Vì thế, để giữ gìn nghề đan đát truyền thống, huyện đã xây dựng Đề án bảo tồn và phát huy nghề truyền thống, gắn với du lịch cộng đồng theo Dự án 6 thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi.

Theo ông Hùng, địa phương rất cần sự vào cuộc tích cực của các cấp, ngành trong việc gắn nghề đan đát thủ công với phát triển du lịch cộng đồng, du lịch trải nghiệm; hỗ trợ quảng bá, giới thiệu sản phẩm truyền thống đặc trưng với khách du lịch. Qua đó từng bước nâng cao thu nhập cho người dân địa phương, góp phần bảo tồn các giá trị văn hóa truyền thống. ■

Tại huyện Đồng Xuân các nghệ nhân vẫn miệt mài, tâm huyết với nghề đan lát truyền thống

Những sản phẩm thủ công được tạo ra từ những đôi bàn tay khéo léo của nghệ nhân

Việt Nam vượt trội về tăng trưởng du lịch ở Đông Nam Á

Hãng thông tấn *Bloomberg* vừa có bài viết phân tích và lý giải về các yếu tố đưa Việt Nam trở thành quốc gia dẫn đầu về tốc độ tăng trưởng du lịch ở khu vực Đông Nam Á. Theo *Bloomberg*, có nhiều yếu tố để lý giải về sức hấp dẫn ngày càng tăng của Việt Nam trong mắt khách du lịch quốc tế. Trước hết là về khả năng tiếp cận thị trường khi tăng cường mở rộng các chuyến bay thẳng. Bên cạnh đó, chính sách cấp thị thực điện tử ban hành vào năm 2023 đã giúp đơn giản hóa quy trình nhập cảnh cho khách du lịch. Du khách được phép lưu trú tới 90 ngày (gấp ba lần thời hạn trước đó). Ngoài ra, Việt Nam cũng miễn thị thực cho nhiều quốc gia như: Pháp, Đức, Nhật Bản, Nga, Hàn Quốc...

Bloomberg chỉ rõ, Việt Nam đón lượng khách quốc tế nhiều thứ ba ở Đông Nam Á với 17,6 triệu lượt khách quốc tế vào năm 2024, vượt qua Singapore, chỉ xếp sau Thái Lan và Malaysia. Lượng khách quốc tế ấn tượng này đã góp phần đưa Việt Nam trở thành quốc gia dẫn đầu khu vực về tốc độ phục hồi du lịch so với năm 2019 - thời điểm trước dịch Covid-19.

LAN HƯƠNG

Bà Rịa - Vũng Tàu sẵn sàng đón khách dịp nghỉ lễ

Nhằm tăng sức hấp dẫn cho điểm đến dịp nghỉ Giỗ Tổ Hùng Vương (nghỉ 3 ngày, từ 5-7.4) và 30.4, 1.5 (nghỉ 5 ngày, từ 30.4 đến 4.5), Sở VHTTDL tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu đề nghị các địa phương, doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ tập trung chỉnh trang cơ sở vật chất, làm mới sản phẩm, nâng chất lượng dịch vụ, quảng bá và kết nối cùng nhau tạo chuỗi dịch vụ trọn gói, tổ chức sự kiện kèm khuyến mãi, cung cấp đa dạng gói nghỉ dưỡng để thu hút du khách. Đồng thời, thực hiện đăng ký giá, bán đúng giá đăng ký, không sử dụng cò mồi, cạnh tranh không lành mạnh làm ảnh hưởng xấu hình ảnh du lịch của tỉnh; có kế hoạch phân công lực lượng làm nhiệm vụ cứu hộ bãi biển, hồ bơi, giữ an ninh trật tự, an toàn cho du khách và nhân dân vui chơi, nghỉ dưỡng.

Thực hiện ý kiến chỉ đạo này, các địa phương, doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ trên địa bàn tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu đang tập trung chỉnh trang cơ sở vật chất, làm mới sản phẩm, nâng chất lượng dịch vụ để đón khách.

MINH LÝ

XÁC LẬP UY TÍN CỦA THỊ TRƯỜNG MỸ THUẬT VIỆT:

Bảo vệ nghệ sĩ, nhà sưu tập với các giao dịch tin cậy

PHƯƠNG ANH

Vấn nạn tranh giả cho đến nay vẫn là nỗi lo dai dẳng, khiến thị trường mỹ thuật Việt vẫn chưa có được sự hiện diện vững vàng, tin cậy trên bản đồ nghệ thuật toàn cầu. Nhiều chuyên gia cho rằng, các vấn đề liên quan đến nguồn gốc, xác thực và minh bạch đã được thảo luận từ lâu, và việc giải quyết chúng rất quan trọng nhằm thiết lập một thị trường nghệ thuật trưởng thành.

Phiên đấu giá *Những huyền thoại đến từ Trường Mỹ thuật Đông Dương* của nhà đấu giá Millon diễn ra song song tại Hà Nội và Paris hồi tháng 10.2024 Ảnh VIETART VIEW

Họa sĩ Lương Xuân Đoàn, Chủ tịch Hội Mỹ thuật Việt Nam từng thốt lên, câu chuyện tranh giả, tranh nhái kéo dài qua nhiều thập kỷ vẫn chưa có hồi kết. Khoảng trống lớn này cấp thiết đặt ra yêu cầu được giải quyết.

Cần một thị trường đáng tin cậy

Thời gian qua, tranh Việt đã thường xuyên hiện diện trên những sàn đấu giá tên tuổi, nhiều bức tranh của các danh họa, đặc biệt thời mỹ thuật Đông Dương được rao bán và gõ búa với mức giá triệu đô. Cùng với đó, hoạt động mua bán và sưu tầm tranh trong nước cũng xuất hiện ngày một sôi nổi. Thậm chí, những khởi sắc và tiềm năng của thị trường mỹ thuật trong nước cũng đã bắt đầu bật lên tín hiệu tích cực, cho thấy sự quan tâm của các công ty, nhà đấu giá tên tuổi trên thế giới.

Năm 2024, sự kiện Millon Việt Nam, hãng đấu giá nghệ thuật nổi tiếng, có lịch sử lâu đời của Pháp đặt chi nhánh tại Việt Nam đã mang đến nhiều kỳ vọng về những ảnh hưởng tích cực tới thị trường nghệ thuật trong nước. Tuy nhiên, trên thực tế, thị trường mỹ thuật Việt vẫn chưa thực sự khởi sắc, "khỏe mạnh" cũng như tạo dựng được độ tin cậy cao, đủ sức thuyết phục các nhà sưu tập mạnh tay hơn. Theo Giám tuyển Ace Lê, Giám đốc thị trường Việt Nam của sàn đấu giá Sotheby's (Anh), điều kiện đủ để có một thị trường nghệ thuật vững mạnh là "sức khỏe" của nhà sưu tầm nội địa. Một nhà sưu tập quốc tế nếu muốn sưu tập tranh của danh họa Việt Nam cần có những nhà đầu tư trong nước sẵn sàng trả giá cao, nhưng hiện nay chưa có đủ người như vậy.

Tác phẩm *Món quà từ mẹ* được đấu thành công với mức giá 600.000€ trong phiên đấu giá mỹ thuật "Những huyền thoại từ Trường Mỹ thuật Đông Dương"

> *Các vấn đề liên quan đến nguồn gốc, xác thực và minh bạch đã được thảo luận từ lâu và việc giải quyết các yếu tố này là rất quan trọng để thiết lập một thị trường nghệ thuật trưởng thành…*
>
> **(Ông VINCENT LAU, Giám đốc triển lãm Nghệ thuật quốc tế Việt Nam)**

Một khía cạnh khác cũng được nhìn nhận là trong khi thị trường mỹ thuật quốc tế đang đi những bước dài mạnh mẽ thì ở không ít sự kiện, triển lãm tranh trong nước vẫn còn loay hoay với việc thẩm định thật, giả của tác phẩm, đặc biệt là tranh của các danh họa thời mỹ thuật Đông Dương. Câu chuyện tranh giả thậm chí xuất hiện tại những địa chỉ chính thống, khiến giới nghề và dư luận bức xúc, điển hình như câu chuyện triển lãm "Những bức tranh trở về từ châu Âu" vài năm trước. Trong bối cảnh này, giải pháp quan trọng được đặt ra chính là xác lập cấu trúc và độ tin cậy cho thị trường mỹ thuật. Khá nhức nhối khi chúng ta chưa thực sự có nhiều những địa chỉ là bảo chứng niềm tin cho các nhà sưu tập, hoặc phổ thông hơn là dành cho công chúng yêu mến hội họa. Tháng 7 tới đây, lần đầu tiên, một triển lãm quy mô lớn do Bộ VHTTDL bảo trợ sẽ được tổ chức tại Hà Nội, với tên gọi triển lãm Nghệ thuật quốc tế Việt Nam (Vietnam International Art Fair & Exhibition). Giám đốc triển lãm, ông Vincent Lau nhìn nhận, thị trường nghệ thuật Việt Nam vẫn đang trong giai đoạn phát triển. Mặc dù đất nước có di sản nghệ thuật phong phú và ngày càng có nhiều nghệ sĩ tài năng, nhưng sự hiện diện của các tác phẩm nghệ thuật giả và nhái đã đặt ra những thách thức đáng kể đối với uy tín của thị trường.

"Các vấn đề liên quan đến nguồn gốc, xác thực và minh bạch đã được thảo luận từ lâu và việc giải quyết các yếu tố này là rất quan trọng để thiết lập một thị trường nghệ thuật trưởng thành…", ông Vincent Lau khẳng định.

Bảo vệ nghệ sĩ và người mua khỏi giao dịch gian lận

Cũng theo Giám đốc triển lãm Nghệ thuật quốc tế Việt Nam, vẫn còn nhiều tiềm năng to lớn để nghệ thuật Việt Nam tiếp tục được biết đến và hội nhập vào thị trường nghệ thuật toàn cầu. Tuy nhiên, để Việt Nam phát triển một thị trường nghệ thuật có cấu trúc và đáng tin cậy hơn, có nhiều yếu tố

cần được tăng cường, trong đó chủ yếu là cần có một hệ thống xác thực minh bạch và chuyên nghiệp để xác minh tính nguyên bản của các tác phẩm nghệ thuật.

Bên cạnh đó, cần khung pháp lý và quy định chặt chẽ hơn để bảo vệ nghệ sĩ và người mua khỏi các giao dịch gian lận. Cần mạng lưới các nhà đấu giá, phòng tranh và nhà sưu tập năng động hơn, hoạt động theo tiêu chuẩn quốc tế; nâng cao nhận thức và giáo dục cho các nhà sưu tập để thúc đẩy văn hóa đầu tư nghệ thuật có hiểu biết. "Bằng cách thực hiện các biện pháp này, Việt Nam có thể xây dựng một hệ sinh thái nghệ thuật đáng tin cậy và bền vững hơn, khuyến khích sự tham gia của cả trong nước và quốc tế…", ông cho biết. Tại triển lãm Nghệ thuật quốc tế Việt Nam, một trong những mục tiêu chính là hướng tới việc định hình và củng cố thị trường nghệ thuật. Bằng cách cung cấp một nền tảng uy tín, nổi bật cho các nghệ sĩ và phòng tranh, sự kiện này giúp thiết lập uy tín của thị trường, đặt ra các chuẩn mực cho các giao dịch nghệ thuật chuyên nghiệp tại Việt Nam.

Cụ thể, thông qua sự hợp tác với các tổ chức nghệ thuật và chuyên gia quốc tế, triển lãm giới thiệu các thông lệ tốt nhất về xác thực, quản lý và minh bạch trong bán hàng. Triển lãm cũng thu hút nhiều nhà sưu tập, nhà đầu tư và chuyên gia trong ngành, thúc đẩy các mối quan hệ đóng vai trò quan trọng cho sự phát triển thị trường lâu dài. "Sự hiện diện của các phòng tranh và nghệ sĩ toàn cầu cũng kích thích nhu cầu về nghệ thuật Việt Nam trên bình diện quốc tế. Liên tục cải thiện cấu trúc và phạm vi sự kiện, triển lãm mong muốn đóng góp đáng kể vào sự phát triển của Việt Nam như một đối tác được công nhận và có uy tín trên thị trường nghệ thuật toàn cầu….", theo Giám đốc triển lãm Nghệ thuật quốc tế Việt Nam. Trong bối cảnh hiện nay, những sân chơi, sàn đấu giá hay các sự kiện chuyên nghiệp, quy mô lớn có ý nghĩa quan trọng nhằm xác lập và thúc đẩy uy tín của thị trường mỹ thuật. Giới chuyên gia cũng lưu ý, khi bước vào thị trường thì người mua tranh hay bán tranh cũng cần rất thận trọng, cần xác định rõ mục tiêu của mình cũng như chấp nhận đi đường dài. Từng bước minh bạch hóa thị trường nghệ thuật cũng được nhìn nhận là một "liều thuốc" hữu hiệu.

Nhìn từ góc độ thu hút các "ông lớn" trên thế giới quan tâm đến thị trường trong nước, nhà phê bình mỹ thuật, Giám đốc Nghệ thuật Viet Art View bà Bùi Hoàng Anh chia sẻ, khi thị trường nghệ thuật Việt còn nhiều vấn đề tồn tại, sự xuất hiện của Nhà đấu giá danh tiếng thế giới sẽ mang đến nhiều thuận lợi. Chẳng hạn như với sự xuất hiện của Millon Việt Nam, từ đây, các phiên đấu giá sẽ được triển khai hợp chuẩn luật quốc tế, luật Việt Nam, minh bạch nguồn gốc, xuất xứ, giá trị, thanh khoản… Khách hàng được tham quan các tác phẩm nghệ thuật trước phiên đấu. Không gian trưng bày tinh tế, sang trọng, nổi bật hiệu suất mỹ cảm thị giác. Đặc biệt, khách hàng được tham gia, trải nghiệm trực tiếp cảm xúc trong phiên đấu. Các tác phẩm nghệ thuật sẽ không phải di chuyển giữa Pháp và Việt Nam, khiến người mua và bán yên tâm trong công tác đảm bảo an toàn cho các hiện vật quý hiếm.

"Khi một hãng đấu giá lớn lựa chọn một quốc gia nào đó để đặt chi nhánh, thì có nghĩa nơi đây có tiềm năng lớn để phát triển thị trường đấu giá tài sản nghệ thuật. Nếu nhiều hãng đấu giá mở chi nhánh tại Việt Nam thì từ đó thương hiệu quốc gia về nghệ thuật sẽ được định hình, lan tỏa trên thị trường nghệ thuật thế giới như các trung tâm đấu giá danh tiếng ở Singapore, Hong Kong…", bà Bùi Hoàng Anh chia sẻ. ■

LỄ HỘI HOA PHƯỢNG ĐỎ 2025:

Khẳng định bản sắc và vị thế của Hải Phòng

● **THÚY HIỀN - THANH MAI**

Không chỉ là một sự kiện văn hóa thường niên tôn vinh loài hoa mang tính biểu tượng, lễ hội Hoa Phượng Đỏ còn là dấu ấn đặc trưng, khắc sâu bản sắc riêng của thành phố Cảng. Bằng việc khai thác khéo léo tiềm năng bản địa, Hải Phòng đã phát triển thành sản phẩm văn hóa độc đáo, từ đó, định hình thương hiệu thành phố.

Năm 2025, Lễ hội Hoa Phượng Đỏ mang ý nghĩa đặc biệt khi thành phố kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Hải Phòng (13.5.1955 - 13.5.2025), đánh dấu hành trình kiên cường, vươn mình mạnh mẽ của miền đất cảng anh hùng. Lễ hội Hoa Phượng Đỏ không chỉ là một sự kiện văn hóa thường niên, mà còn là lời tri ân quá khứ, tôn vinh hiện tại và khẳng định khát vọng vươn xa. Đây cũng là cơ hội để Hải Phòng quảng bá hình ảnh một thành phố trẻ trung, năng động, sẵn sàng hội nhập với thế giới, đồng thời, khơi dậy niềm tự hào trong lòng mỗi người dân đất Cảng.

Năm nay, lễ hội bước sang mùa thứ 12, tiếp tục khẳng định thương hiệu văn hóa độc đáo, thu hút du khách trong và ngoài nước. Điểm nhấn của lễ hội là chương trình nghệ thuật đặc sắc với chủ đề "Hải Phòng: 70 năm niềm tin và khát vọng vươn mình". Giám đốc Sở VHTTDL Hải Phòng Trần Thị Hoàng Mai cho biết, lễ hội năm nay được đầu tư chỉn chu, sân khấu được dàn dựng công phu, kết hợp giữa âm nhạc, ánh sáng và nghệ thuật trình diễn, mang đến những khoảnh khắc lắng đọng, nơi quá khứ và hiện tại giao hòa trong từng giai điệu, từng vũ điệu rực rỡ sắc màu. Theo bà Mai, để chuẩn bị cho các sự kiện quan trọng này, Sở đã mời các tác giả, đạo diễn có uy tín, năng lực và trình độ xây dựng kịch bản cho lễ hội, từ đó, nhằm tôn vinh lịch sử hào hùng, khẳng định vị thế và tiềm năng phát triển của thành phố.

Lễ kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Hải Phòng và chương trình nghệ thuật khai mạc Lễ hội Hoa Phượng Đỏ 2025 sẽ mang thông điệp hào hùng về ký ức lịch sử và lòng tự hào dân tộc về truyền thống trung dũng, quyết thắng; thể hiện được tinh thần, ý chí, khát vọng đổi mới và phát triển không ngừng của thành phố Hải Phòng sau 70 năm giải phóng, khẳng định vị thế là một trong ba thành phố lớn của đất nước, vai trò là cửa ngõ quan trọng, một động lực phát triển của vùng Bắc Bộ và cả nước, đi đầu trong xây dựng mô hình xã hội chủ nghĩa gắn với con người xã hội chủ nghĩa. Dự kiến, lễ hội diễn ra vào tối 13.5.2025 tại Quảng trường phía trước Trung tâm Chính trị - hành chính (Khu đô thị mới Bắc sông Cấm, Hải Phòng). Bắn pháo hoa tại sáu điểm trên địa bàn thành phố. Tại khu vực các điểm bắn pháo hoa có bố trí âm thanh, ánh sáng và các màn hình LED cỡ lớn để truyền hình trực tiếp đêm hội phục vụ nhân dân.

Tại hội thảo Phát huy bản sắc văn hóa, con người Hải Phòng trong sự nghiệp xây dựng, phát triển thành phố và đất nước, có rất nhiều ý kiến đóng góp với mục đích khẳng định cũng như nâng tầm Lễ hội Hoa Phượng Đỏ, mở rộng thu hút du khách trong nước và quốc tế. Theo TS Phạm Hữu Thư, một trong những ý tưởng đáng cân nhắc là tổ chức cuộc thi bình chọn những cây hoa phượng đẹp nhất trên khắp thành phố. Điều này không chỉ góp phần quảng bá hình ảnh Hải Phòng rực rỡ sắc phượng mà còn nâng cao ý thức bảo tồn loài cây đặc trưng này. Ông Thư nhấn mạnh: "Tại sao không xây dựng những "con đường hoa phượng" nổi bật, trở thành điểm nhấn du lịch, nơi du khách có thể check-in, tận hưởng không gian ngập tràn sắc đỏ đặc trưng…".

Lễ hội Hoa Phượng Đỏ 2024 thu hút hàng nghìn nhân dân và du khách tham dự

Thay vì chỉ tổ chức các chương trình biểu diễn nghệ thuật, lễ hội có thể mở rộng thêm các hoạt động trải nghiệm dành cho du khách. Chẳng hạn, các workshop vẽ tranh về hoa phượng, triển lãm ảnh nghệ thuật, hay những hoạt động tương tác như làm đồ lưu niệm từ hoa phượng, tạo ra những sản phẩm du lịch đặc trưng mà du khách có thể mang về làm kỷ niệm. Những sáng kiến này sẽ giúp hoa phượng không chỉ dừng lại ở biểu tượng mà còn thực sự hiện hữu trong đời sống, mang lại giá trị kinh tế và văn hóa bền vững. Bên cạnh đó, Hải Phòng cũng có thể học hỏi từ các lễ hội quốc tế để làm phong phú thêm chương trình. Việc tổ chức diễu hành đường phố với xe hoa rực rỡ, tạo nên những màn trình diễn ánh sáng nghệ thuật lấy cảm hứng từ sắc đỏ của hoa phượng sẽ giúp lễ hội trở nên hấp dẫn hơn trong mắt du khách quốc tế.

Sở VHTTDL Hải Phòng cũng vừa có buổi làm việc với Tổng Công ty Đường sắt Việt Nam và các đơn vị liên quan trao đổi ý kiến về việc hỗ trợ, phát triển sản phẩm đoàn tàu "Hoa Phượng Đỏ" và tổ chức "Liên hoan ẩm thực món ngon" tại ga Hải Phòng. Theo đó, nhằm phát triển sản phẩm du lịch đường sắt và gia tăng giá trị trải nghiệm cho du khách, Tổng Công ty đường sắt Việt Nam, đơn vị chủ trì phát triển sản phẩm đoàn tàu "Hoa Phượng Đỏ" dự kiến đưa vào vận hành 20 toa xe mới trên tuyến đường sắt Hà Nội - Hải Phòng. Các toa xe được thiết kế hiện đại, có không gian nội thất sang trọng và được đặt tên là đoàn tàu "Hoa Phượng Đỏ".

"Lễ hội Hoa Phượng Đỏ đã được lựa chọn là sự kiện mang dấu ấn riêng của thành phố, người dân đồng thuận và tự hào. Tuy nhiên, qua mỗi mùa tổ chức Lễ hội Hoa Phượng Đỏ, Ban Tổ chức luôn rút kinh nghiệm và tìm tòi để mở rộng quy mô, sáng tạo nhằm nâng tầm lễ hội, khẳng định giá trị và ý nghĩa của hoa phượng đỏ trở thành một biểu tượng văn hóa tiêu biểu của Hải Phòng, đồng thời tạo sức hút mạnh mẽ với người dân thành phố và du khách trong và ngoài nước", Giám đốc Sở VHTTDL Hải Phòng nhấn mạnh.

Với ý nghĩa, tầm quan trọng của lễ hội cùng sự chuẩn bị chu đáo về cơ sở vật chất và tập trung các nguồn lực phục vụ công tác tổ chức, thành phố Hải Phòng quyết tâm tổ chức thành công Lễ hội Hoa Phượng Đỏ - Hải Phòng 2025, khẳng định một thành phố Hải Phòng với chính quyền kiến tạo và sự thống nhất trong ý chí, hành động của toàn Đảng bộ, quân và dân thành phố, sẽ tiếp tục tạo ra một diện mạo mới, hình ảnh mới về một Hải Phòng - thành phố có bề dày truyền thống lịch sử văn hóa, cảnh quan thiên nhiên đẹp, đang vươn lên mạnh mẽ, con người Hải Phòng hào sảng, thân thiện, văn minh, lịch thiệp trong mắt bạn bè trong nước và quốc tế. ■

HỌC VĂN QUA KỊCH SỬ VIỆT:

Lan tỏa tri thức và xúc cảm thẩm mỹ đến giới trẻ

● **THÙY TRANG**

Trong tháng 3 và 4.2025, nhiều trường THPT trên địa bàn TP.HCM đã tổ chức các hoạt động trải nghiệm sân khấu kịch như một hình thức đổi mới cách dạy và học môn Ngữ văn. Vở kịch lịch sử *Đức Thượng công Tả quân Lê Văn Duyệt - Người mang 9 án tử* tiếp tục được nhiều cơ sở giáo dục lựa chọn. Đây là một sáng kiến đầy sáng tạo, giúp giới trẻ hiểu sâu sắc hơn về lịch sử dân tộc và phát triển các kỹ năng giao tiếp, biểu cảm, làm việc nhóm qua những tác phẩm nghệ thuật mang đậm giá trị văn hóa dân tộc.

Học sinh thưởng thức kịch lịch sử và giao lưu cùng nghệ sĩ tại suất diễn chiều ngày 26.3 vừa qua **Ảnh: BTC**

Học văn qua kịch lịch sử

Khán phòng gần 700 ghế của Nhà hát Thanh niên TP.HCM chật kín khán giả, trong đó có hơn 600 học sinh tham gia thưởng thức vở kịch lịch sử *Đức Thượng công Tả quân Lê Văn Duyệt - Người mang 9 án tử*. Bà Trương Thị Bích Thủy, Hiệu trưởng Trường THPT Hùng Vương chia sẻ: "Các tác phẩm văn học, những nhân vật và sự kiện lịch sử không chỉ sống động trên trang sách, mà còn rực rỡ dưới ánh đèn sân khấu. Với mong muốn mang đến những trải nghiệm văn học - nghệ thuật chân thực và sâu sắc, tổ Ngữ văn Trường THPT Hùng Vương đã tổ chức chương trình học tập - trải nghiệm thể loại kịch với vở diễn này".

Hoạt động không chỉ giúp học sinh củng cố kiến thức về lịch sử, mà còn giúp các em hiểu sâu hơn về nghệ thuật sân khấu, một phần không thể thiếu trong đời sống tinh thần. Việc tham gia xem kịch vừa lan tỏa tình yêu nghệ thuật, vừa bồi dưỡng khả năng cảm thụ văn chương, từ đó tạo cơ hội cho học sinh định hướng nghề nghiệp tương lai. Đây cũng là dịp để các em giao lưu, học hỏi và thư giãn sau những giờ học căng thẳng.

Theo tổ Ngữ văn Trường THPT Hùng Vương, chương trình trải nghiệm học Văn qua kịch lịch sử giúp học sinh tiếp cận văn học một cách đa giác quan. Khi được xem và cảm nhận trực tiếp các nhân vật, tình tiết trên sân khấu, các em sẽ hiểu sâu sắc hơn về lịch sử, văn hóa và xã hội quê hương. Các thầy cô hy vọng chương trình sẽ trở thành một kỷ niệm khó quên trong quãng đời học sinh của các em.

Ngay sau thông báo về hoạt động xem kịch, gần 2.500 học sinh đã đăng ký tham gia (theo tinh thần tự nguyện). Do khán phòng Nhà hát Thanh niên chỉ có gần 700 ghế, các em được chia thành 4 suất, mỗi suất hơn 600 học sinh (2 suất diễn đã diễn ra vào tháng 3, còn 2 suất tiếp theo vào chiều 16 và 23.4).

Sau mỗi buổi xem kịch, học sinh sẽ thực hiện bài thu hoạch với các câu hỏi nhằm làm rõ đặc trưng của thể loại kịch, giúp các em hiểu rõ hơn về cốt truyện, xung đột, nhân vật, hành động, ngôn ngữ và nghệ thuật sân khấu. Các bài thu hoạch này sẽ được tính điểm kiểm tra thường xuyên. Bên cạnh đó, học sinh cũng có thể viết bài cảm nhận sau khi xem vở kịch và gửi về CLB Văn học. Ban Chủ nhiệm sẽ chấm điểm, trao giải và đăng tải những bài viết xuất sắc lên Fanpage của CLB, qua đó lan tỏa tình yêu văn chương và nghệ thuật đến cộng đồng.

Đây là năm thứ ba Trường THPT Hùng Vương tổ chức hoạt động học tập trải nghiệm môn Ngữ văn qua hình thức xem kịch. Việc này không chỉ giúp học sinh gần gũi hơn với nghệ thuật sân khấu, mà còn tạo cơ hội để các em hiểu sâu sắc hơn về văn học và lịch sử Việt Nam. Đây là dịp để lớp trẻ mở rộng kiến thức, phát triển cảm xúc, bồi dưỡng tâm hồn và hướng tới những lựa chọn nghề nghiệp đúng với khả năng, sở thích trong tương lai.

Lan tỏa tinh thần yêu nước từ sân khấu học đường

Đức Thượng công Tả quân Lê Văn Duyệt là nhân vật lịch sử vĩ đại, có công lao lớn trong việc mở mang bờ cõi phía Nam. Với khí phách của một bậc công thần, ông không chịu khuất phục trước uy quyền, luôn kiên định bảo vệ và chăm lo đời sống cho nhân dân. Vở kịch *Đức Thượng công Tả quân Lê Văn Duyệt - Người mang 9 án tử* tái hiện một phần cuộc đời của ông, người được dân tôn kính gọi là "Đức Thượng công", với bối cảnh khi Tả quân đảm nhận chức Tổng trấn Gia Định thành dưới thời vua Minh Mạng.

Vở kịch được đầu tư công phu về mọi mặt, từ trang phục, đạo cụ đến âm nhạc, góp phần tạo nên một không khí hào hùng, tươi mới và cuốn hút qua từng cảnh diễn. Tác giả kịch bản Phạm Văn Quý, Võ Tử Uyên chỉnh lý và được dàn dựng dưới bàn tay tài ba của đạo diễn Hoàng Duẩn, vở kịch quy tụ dàn nghệ sĩ nổi tiếng như Đình Toàn, Đại Nghĩa, Mỹ Duyên, Hoàng Trinh, Quang Thảo, Quốc Thịnh, Hòa Hiệp, Đông Hải…; tập trung vào vụ án nổi tiếng khi Tả quân Lê Văn Duyệt xử chém Quốc trượng Huỳnh Công Lý, cha của Huệ Phi, người mà vua Minh Mạng sủng ái.

Dù vở kịch kéo dài gần ba tiếng đồng hồ, nhưng các học sinh vẫn giữ được sự tập trung cao độ suốt buổi diễn. Sau khi kết thúc, các em còn hào hứng trò chuyện và giao lưu với các nghệ sĩ, diễn viên để tìm hiểu thêm về quá trình sáng tạo, kịch bản và diễn xuất, qua đó có cơ hội khám phá sâu hơn về nghệ kịch và các giá trị lịch sử, văn hóa.

Ông Huỳnh Anh Tuấn - Giám đốc Nhà hát Kịch Idecaf chia sẻ: "Chúng tôi rất mừng khi được đưa hình tượng Đức Thượng công Tả quân Lê Văn Duyệt lên sân khấu Idecaf, nhất là khi khán giả chủ yếu là thanh thiếu niên. Vở kịch mang thông điệp sâu sắc về lòng yêu nước, tính giáo dục và nghệ thuật cao, phù hợp với giới trẻ đương thời"…

Sau những suất diễn tại Trường THPT Hùng Vương, vở kịch sẽ tiếp tục được trình diễn tại các trường khác. Giám đốc Nhà hát Kịch Idecaf thông tin, ngoài biểu diễn tại Nhà hát Thanh niên, ê kíp nghệ sĩ - diễn viên sẽ đến tận các trường học tùy theo nhu cầu và tình hình thực tế, nhằm lan tỏa giá trị của kịch sử Việt đến với học sinh, sinh viên.

Được biết, vở kịch *Đức Thượng công Tả quân Lê Văn Duyệt - Người mang 9 án tử* là một trong những tác phẩm trọng tâm trong chương trình "Sử Việt học đường" mà Nhà hát Kịch Idecaf phối hợp cùng Nhà Văn hóa Thanh niên TP.HCM thực hiện từ năm 2024. Chương trình đã tổ chức nhiều suất diễn phục vụ đông đảo khán giả. Mới đây, Idecaf còn hợp tác với Ban Quản lý Di tích lịch sử - văn hóa quốc gia lăng Lê Văn Duyệt để tổ chức công diễn với mức giá ưu đãi. Vé xem kịch được phát hành công khai đến các tổ chức và cá nhân có nhu cầu học tập, tìm hiểu về nhân vật lịch sử Tả quân Lê Văn Duyệt. ■

Tặng sách - Trao tri thức đến học sinh vùng đảo Lý Sơn

Nhằm lan tỏa văn hóa đọc và khơi dậy tình yêu tri thức nơi học sinh vùng biển đảo, đồn Biên phòng Lý Sơn (Bộ đội Biên phòng Quảng Ngãi) đã phối hợp với Thư viện xanh phường Chánh Lộ, TP Quảng Ngãi trao tặng hơn 200 đầu sách cho Trường THCS An Vĩnh, huyện Lý Sơn.

Số sách được trao tặng có nội dung phong phú, trải rộng trên nhiều lĩnh vực như sách giáo khoa, sách khoa học - công nghệ, lịch sử, văn hóa - xã hội và các loại truyện phù hợp với lứa tuổi thiếu niên. Đây là nguồn tư liệu học tập quý giá, giúp học sinh tiếp cận kiến thức đa chiều, từ đó nuôi dưỡng niềm đam mê học tập và sáng tạo.

Theo đại úy Mai Văn Tuấn, Chính trị viên phó đồn Biên phòng Lý Sơn, nhiều năm qua, đơn vị đã triển khai mô hình "Tủ sách thanh niên nâng bước em tới trường", trao tặng hàng trăm đầu sách cho học sinh nghèo tại các điểm trường trên đảo tiền tiêu. Hoạt động này không chỉ hỗ trợ học tập, mà còn góp phần duy trì và phát triển văn hóa đọc trong môi trường giáo dục nơi đảo xa.

Tuy nhiên, nguồn sách hiện có vẫn còn hạn chế so với nhu cầu thực tế. Vì vậy, sự đồng hành của Thư viện xanh trong hoạt động lần này không chỉ bổ sung thêm đầu sách mới, mà còn làm phong phú hơn về thể loại, tăng khả năng tiếp cận tri thức cho các em học sinh. "Đây là món quà tri thức quý giá, có ý nghĩa thiết thực đối với học sinh nghèo trên đảo Lý Sơn", Đại úy Tuấn nhấn mạnh.

Cũng trong khuôn khổ chương trình, đồn Biên phòng Lý Sơn đã trao tặng 3 triệu đồng từ nguồn hỗ trợ của các Mạnh Thường Quân cho em Nguyễn Văn Tốt, học sinh lớp 8, Trường THCS An Vĩnh, có hoàn cảnh đặc biệt khó khăn. Phần quà là lời động viên sâu sắc, tiếp thêm nghị lực để em vững bước đến trường, vượt qua nghịch cảnh. **N.Đ**

THÁO GỠ "ĐIỂM NGHẼN", THÚC ĐẨY HOẠT ĐỘNG XUẤT BẢN PHÁT TRIỂN

Chỉ thị số 42-CT/TW ngày 25.8.2004 của Ban Bí thư Trung ương Đảng về "Nâng cao chất lượng toàn diện của hoạt động xuất bản" đóng vai trò là nền tảng chính trị vững chắc cho sự phát triển của ngành Xuất bản, in và phát hành. Tuy nhiên, sau hai thập kỷ thực thi, thực tế hiện nay đặt ra những thách thức mới, yêu cầu phải có bước chuyển mình mạnh mẽ trong việc nâng cao chất lượng hoạt động xuất bản nói chung, nội dung của các ấn phẩm nói riêng. Những đòi hỏi này phản ánh sự thay đổi trong nhu cầu của xã hội, cũng như sự phát triển không ngừng của công nghệ và phương thức tiếp cận thông tin, đòi hỏi ngành Xuất bản phải thích ứng và đổi mới để phục vụ công chúng tốt hơn.

Bài 1: Tăng trưởng về chiều rộng, chưa đạt tới chiều sâu

● **THANH NGỌC**

Ngành Xuất bản Việt Nam trong suốt những năm qua đã chứng kiến sự tăng trưởng mạnh mẽ, đặc biệt là về số lượng đầu sách và bản sách, thể hiện sự phát triển không ngừng của lĩnh vực này. Tuy nhiên, dù đạt được những bước tiến đáng kể, nhiều chuyên gia vẫn cho rằng chất lượng xuất bản phẩm chưa thực sự đạt đến mức độ tinh lọc và hoàn thiện cần thiết. Thực tế cho thấy, sự thiếu vắng các công trình nghiên cứu có giá trị, cùng với tình trạng sai sót trong các ấn phẩm vẫn còn khá phổ biến, điều này đặt ra yêu cầu cấp thiết về việc nâng cao chất lượng, không chỉ về số lượng mà còn về tính sâu sắc và uy tín của nội dung xuất bản phẩm.

Các tác phẩm đoạt Giải A Giải thưởng Sách Quốc gia lần thứ VI năm 2023

Sách đang vươn lên "đồng hành" với đời sống

Tại Hội thảo khoa học *Nâng cao chất lượng xuất bản phẩm trong tình hình mới* do Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương phối hợp với Bộ VHTTDL, Hội Xuất bản Việt Nam tổ chức mới đây, PGS. TS Phạm Minh Tuấn, Chủ tịch Hội Xuất bản Việt Nam cho biết: Hai mươi năm qua, Chỉ thị số 42-CT/TW là cơ sở chính trị quan trọng để hoạt động xuất bản phát triển. Đến nay, các chỉ số tăng trưởng đã đạt và vượt mức đề ra tại Chỉ thị 42 và Kết luận số 19; năng lực sản xuất của ngành Xuất bản tăng hơn 2,3 lần; tỷ lệ sách bình quân đầu người đạt 6,1 bản vào năm 2023, giúp Việt Nam lọt top 3 khu vực Đông Nam Á. Việc ứng dụng công nghệ, thực hiện chuyển đổi số trong ngành đang diễn ra mạnh mẽ, với 4.500 đầu sách điện tử năm 2023, chiếm 15,3% tổng xuất bản phẩm. Ứng dụng AI, công nghệ cao trong biên tập, xuất bản, phát hành trở nên phổ biến. Xuất bản điện tử ngày càng phát triển với 32 NXB đã đăng ký hoạt động trong lĩnh vực này. Xuất bản phẩm có sự phong phú, đa dạng về thể loại, đề tài, chất lượng nội dung phục vụ kịp thời các nhiệm vụ chính trị, đáp ứng nhu cầu của bạn đọc. Các NXB đã cho ra đời được nhiều sách lý luận, chính trị, giáo khoa, khoa học công nghệ, văn hóa, văn học nghệ thuật có giá trị…

Từ việc đọc, viết nhận xét, nghe các chuyên gia thảo luận sách trong 8 năm qua, với khoảng 10.000 cuốn sách đã được xuất bản ở nước ta, GS.TS Đinh Xuân Dũng, nguyên Phó Chủ tịch Hội đồng Lý luận, phê bình VHNT Trung ương nêu cảm nhận: Cuộc sống trong những năm gần đây xuất hiện rất nhiều lĩnh vực mới, nhu cầu mới và sách đang vươn lên đồng hành với đời sống và cố gắng "chiếm lĩnh" các lĩnh vực này. Từ đó, một loạt những loại sách mới xuất hiện mà trước đây còn thưa thớt và có khi vắng bóng. Bên cạnh đó, một số NXB quan tâm xây dựng các "tủ sách", theo hướng một hệ thống sách theo dạng chuyên đề như NXB Kim Đồng, NXB Phụ nữ Việt Nam, NXB Thế giới, NXB Tổng hợp TP.HCM, NXB Trí thức, NXB Dân trí... Đất nước có tới 100 triệu dân với nhiều tầng lớp, nghề nghiệp, lứa tuổi, trình độ, nhu cầu... khác nhau, các tủ sách vừa phổ cập, vừa mang tính chuyên đề như vậy thật sự cần thiết, đúng với chức năng "nâng cao dân trí" của xuất bản. Tỷ lệ sách dịch ngày càng tăng, mang đến nhiều tri thức giá trị và sự mới mẻ cho người đọc.

Còn theo đại diện Thành ủy TP.HCM, sau 20 năm thực hiện Chỉ thị số 42-CT/TW, hoạt động xuất bản của TP đã có nhiều chuyển biến tích cực, phát triển nhanh về quy mô, số lượng, chất lượng, góp phần bảo đảm thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ chính trị, các chương trình, kế hoạch phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội của địa phương. Hoạt động xuất bản có nhiều đổi mới, số đầu sách hằng năm đều tăng, nội dung đa dạng, phong phú, chất lượng được nâng cao, đáp ứng nhu cầu của bạn đọc. Bên cạnh đó, TP cũng luôn quan tâm đầu tư xây dựng, phát triển văn hóa đọc, nhiều hoạt động định kỳ đã trở thành điểm nhấn văn hóa, thu hút đông đảo người dân như Lễ hội Đường sách Tết Nguyên đán, Hội sách TP.HCM, Ngày sách và văn hóa đọc, Xe sách lưu động…

Cần đổi mới để nâng cao chất lượng và giá trị tri thức

Dù khẳng định sách ngày càng có khả năng bao quát các lĩnh vực và đáp ứng tốt hơn nhu cầu của đời sống đương đại, GS.TS Đinh Xuân Dũng cũng nêu ra thực tế: "Cứ cuối năm, sách phong thủy, tử vi, bói toán… lại được sao chép, xào xáo và đồng loạt xuất hiện. Kinh nghiệm cổ xưa được trình bày thoạt nhìn có vẻ "uyên bác" song trùng lặp rất nhiều và không một lý giải nào đủ sức thuyết phục. Sách hướng dẫn kỹ năng sống là vô cùng cần thiết, đặc biệt cho tuổi trẻ, song không ít cuốn chỉ phơi bày kinh nghiệm cá nhân, coi đó là chuẩn mực chung, không dựa trên cơ sở khoa học và nhân văn cần thiết. Sách dạy ngoại ngữ dù đáp ứng nhu cầu ngày càng lớn của xã hội trong quá trình hội nhập quốc tế sâu rộng, song chất lượng một số rất đáng lo ngại, lỗi nhiều không thống kê nổi...

"Ngành Xuất bản của chúng ta những năm qua đang phát triển, tăng trưởng về chiều rộng nhưng chưa đạt tới chiều sâu. Thực tế, sách gửi đi dự Giải thưởng Sách quốc gia đạt giải cao thật hiếm hoi, trong khi nhiều sách "làng nhàng", "vô thưởng vô phạt", chưa kể khi gặp phải cuốn sách mắc nhiều lỗi sơ đẳng về nghiệp vụ xuất bản… Nhiều cuốn có giá trị thì số lượng in rất ít, trong khi các cuốn sách chạy theo thị hiếu nhất thời thì số lượng phát hành cao hơn gấp nhiều lần…", GS Đinh Xuân Dũng nhận định.

PGS.TS Phạm Minh Tuấn, Chủ tịch Hội Xuất bản Việt Nam cũng thẳng thắn nhìn nhận, bên cạnh những kết quả quan trọng đã đạt được, việc nâng cao chất lượng nội dung xuất bản phẩm theo tinh thần chỉ đạo của Chỉ thị số 42-CT/TW vẫn còn những hạn chế nhất định. Mặc dù số lượng xuất bản phẩm phong phú, đa dạng, nhưng chưa đạt đến sự tinh lọc cần thiết; thiếu vắng các công trình có giá trị đỉnh cao trong nhiều lĩnh vực. Sách chuyên sâu như cẩm nang, hướng nghiệp, dạy nghề hay sách ứng dụng tiến bộ khoa học công nghệ phục vụ phát triển kinh tế, xã hội… còn ít; vẫn còn nhiều sách chất lượng trung bình, hàm lượng tri thức và thông tin thấp.

Dù số lượng sai sót đã giảm dần, trong mấy năm gần đây không còn những cuốn sách sai phạm về chính trị tư tưởng, nhưng những sai sót ở một số chi tiết vẫn còn khá phổ biến, thậm chí có những sai phạm lặp đi lặp lại và chậm được khắc phục. Một số lỗi đã xuất hiện từ 20 năm trước vẫn tiếp tục tái diễn, chẳng hạn như phản ánh lịch sử thiếu khách quan, không dựa trên quan điểm lịch sử cụ thể. Ngoài ra, các lỗi về văn hóa, văn phong, ngữ pháp vẫn ít nhiều tồn tại.

Đội ngũ biên tập viên các NXB tuy đã có sự tăng cường về số lượng, công tác đào tạo, bồi dưỡng biên tập viên được quan tâm, nhưng việc ứng dụng công nghệ mới, hiện đại còn nhiều hạn chế, thiếu tính hiệu quả… Điều này ảnh hưởng đến sự phát triển và hội nhập của ngành, khiến ngành Xuất bản chưa bắt kịp với xu hướng chuyển đổi số và nhu cầu của độc giả trong giai đoạn hiện nay. ■

(Còn tiếp)

Số lượng xuất bản phẩm đa dạng, nhưng chưa đạt đến sự tinh lọc cần thiết

CHƯƠNG TRÌNH SỐ 06-CTR/TU CỦA THÀNH ỦY HÀ NỘI:

Lấy văn hóa, con người làm trung tâm để phát triển Thủ đô

● **ĐÌNH TOÁN**

Sau hơn 4 năm triển khai, với ý nghĩa của một chương trình mang đầy đủ các nguồn lực về cơ chế, chính sách, pháp lý… Chương trình số 06-Ctr/TU của Thành ủy Hà Nội về phát triển văn hóa, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh (giai đoạn 2021-2025) đã góp phần khơi thông nguồn lực; đưa văn hóa, con người trở thành trung tâm của sự phát triển trong bối cảnh Thủ đô cùng cả nước đang bước vào kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

Vừa qua, Ban Chỉ đạo Chương trình số 06-CTr/TU đã tổ chức Hội nghị tổng kết việc thực hiện chương trình.

Toàn cảnh Hội nghị

Hà Nội đang nỗ lực tạo đột phá trong phát triển văn hóa, con người. Trong ảnh, điệu múa "Con đĩ đánh bồng" của làng Triều Khúc

> *"Trong thời gian tới, thành phố sẽ tiếp tục cụ thể hóa mục tiêu phát triển văn hóa, giáo dục, du lịch trong các quy hoạch tổng thể và định hướng phát triển của Thủ đô. Đồng thời, đẩy mạnh chuyển đổi số trong lĩnh vực văn hóa, giáo dục - đào tạo, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao.*
>
> *Thành phố cũng sẽ tăng cường hội nhập quốc tế, học hỏi kinh nghiệm từ các địa phương trong và ngoài nước nhằm làm phong phú, khơi nguồn và phát triển vốn quý văn hóa của Thủ đô. Từ đó, đưa văn hóa trở thành nguồn lực quan trọng trong xây dựng Thủ đô văn hiến - văn minh - hiện đại người dân hạnh phúc; để Hà Nội trở thành điểm sáng về phát triển văn hóa, điểm đến của bạn bè quốc tế".*
>
> **(Ông NGUYỄN VĂN PHONG - Phó Bí thư Thường trực Thành ủy Hà Nội, Trưởng ban Chỉ đạo Chương trình 06)**

"Về đích" ấn tượng

Theo Ban Chỉ đạo chương trình, đến nay, 18/18 chỉ tiêu của chương trình đã hoàn thành theo kế hoạch hằng năm, trong đó có 2 chỉ tiêu vượt kế hoạch. Để tăng tính hiệu quả, việc thực hiện Chương trình 06 được gắn với thực hiện phong trào *Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa*, trọng tâm là xây dựng nông thôn mới, đô thị văn minh bằng các nội dung cụ thể như xây dựng gia đình văn hóa; xây dựng môi trường văn hóa trong cộng đồng…

Việc hoàn thiện thể chế, chính sách, tạo môi trường pháp lý, thu hút đầu tư phát triển công nghiệp văn hóa (CNVH) được coi là điểm sáng của Thủ đô. Bước đầu, thành phố đã huy động được các nguồn lực từ xã hội và đạt được nhiều kết quả tích cực. Trong đó, phải kể đến việc xây dựng 5 không gian văn hóa sáng tạo tại quận Hoàn Kiếm, Ba Đình, các công viên sáng tạo tại quận Long Biên, Gia Lâm, Đông Anh, Đống Đa; các sản phẩm CNVH gắn với công nghệ 3D mapping tại đền Ngọc Sơn, Văn Miếu - Quốc Tử Giám, Lễ hội ánh sáng Tây Hồ Tây, Lễ hội Sen Tây Hồ…

Với sự đổi mới tư duy cùng các nguồn lực từ chương trình, ngành Du lịch Thủ đô đã xây dựng những sản phẩm du lịch đem lại trải nghiệm mới mẻ, hấp dẫn cho du khách, nhất là các hoạt động du lịch đêm, điển hình như tour *Đêm thiêng liêng* tại di tích Hỏa Lò; tour đêm *Giải mã Hoàng thành Thăng Long* của Trung tâm Hoàng thành Thăng Long; tour đêm Văn Miếu - Quốc Tử Giám *Tinh hoa đạo học*… Một điểm nhấn khác trong phát triển sản phẩm du lịch của thành phố là hình thành những tuyến du lịch văn hóa - làng nghề tại khu vực ngoại thành.

Trong lĩnh vực thể thao, thành phố đã ban hành kế hoạch đào tạo huấn luyện viên, vận động viên thành tích cao, tập trung vào các môn trọng điểm thuộc hệ thống thi đấu Olympic và ASIAD. Công tác phát triển thể thao thành tích cao tiếp tục được duy trì ổn định và có trọng tâm.

Song song đó, phong trào thể dục thể thao (TDTT) quần chúng được chú trọng đẩy mạnh, góp phần nâng cao sức khỏe cộng đồng và xây dựng lối sống lành mạnh. Thành phố đang từng bước hoàn thành các mục tiêu đã đề ra, hướng tới năm 2025 đạt tỷ lệ 42,5% người dân tham gia tập luyện TDTT thường xuyên và 32,5% hộ gia đình có người tham gia luyện tập trở lên.

Đào tạo nguồn nhân lực, đặc biệt là nhân lực chất lượng cao, được Hà Nội xác định là một trong những nhiệm vụ trọng tâm và là khâu đột phá chiến lược, góp phần tạo nền tảng vững chắc để Thủ đô thực hiện công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa, hướng tới phát triển toàn diện, nhanh và bền vững.

Thành phố không ngừng chỉ đạo, triển khai nhiều mô hình giáo dục mới, đồng thời đưa ra các giải pháp thiết thực nhằm nâng cao chất lượng giáo dục đại trà và giáo dục mũi nhọn. Trong đó, việc đổi mới chương trình, phương pháp giảng dạy, kiểm tra và đánh giá được xác định là yếu tố then chốt, đảm bảo quá trình dạy và học ngày càng sát thực tiễn, phát huy năng lực người học.

Đổi mới, sáng tạo toàn diện

Bên cạnh những kết quả đạt được, Ban Chỉ đạo chương trình cũng thẳng thắn nhận diện những khó khăn, hạn chế cần phải sớm khắc phục. Một số nơi việc tổ chức thực hiện các nội dung hiệu quả chưa cao, còn mang tính hình thức. Sự phối hợp của một số cơ quan, địa phương có lúc, có nơi còn chưa thường xuyên, hiệu quả. Chính sách ưu đãi, tạo điều kiện phát triển các ngành CNVH chưa được bổ sung, hoàn thiện kịp thời…

Để khắc phục những tồn tại và thể hiện quyết tâm phát triển văn hóa, con người Thủ đô trong thời đại mới, Phó Chủ tịch UBND huyện Đan Phượng Đào Thị Hồng nhấn mạnh: Cần tiếp tục đẩy mạnh công tác tuyên truyền sâu rộng các chủ trương, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về văn hóa nói chung và xây dựng đời sống văn hóa cơ sở nói riêng đến các cấp, ngành và toàn thể cộng đồng dân cư. Cần cụ thể hóa bằng việc xây dựng và triển khai cơ chế, chính sách phù hợp, đặc biệt là trong việc hỗ trợ đầu tư cho hệ thống thiết chế văn hóa, thể thao ở cơ sở. Đồng thời, cần có chính sách đãi ngộ hợp lý đối với những người trực tiếp làm công tác tham mưu, tổ chức, hướng dẫn xây dựng đời sống văn hóa tại địa phương - những người giữ vai trò then chốt trong việc lan tỏa các giá trị văn hóa bền vững từ cơ sở.

"Cùng với đó, phải đẩy mạnh xã hội hóa, khai thác các nguồn lực vật chất cũng như tinh thần trong nhân dân và toàn xã hội vào việc tổ chức xây dựng đời sống văn hóa. Đồng thời, phải có sự quan tâm đúng mức đến công tác bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa cổ truyền, những nét đẹp văn hóa truyền thống của địa phương", bà Đào Thị Hồng chia sẻ.

Với mong muốn phát triển các sản phẩm văn hóa, tạo động lực cho du lịch và mang lại nguồn lợi kinh tế - xã hội cho thành phố, Bí thư Quận ủy, Chủ tịch HĐND quận Tây Hồ Lê Thị Thu Hằng cho rằng: Cần nâng tầm giá trị di sản, phát huy hiệu quả tiềm năng di sản như một nền tảng để phát triển văn hóa và thúc đẩy sự quan tâm của người dân đối với lĩnh vực này.

Theo bà Lê Thị Thu Hằng, những sản phẩm văn hóa mang tính "nâng tầm" sẽ trở thành chất liệu sáng tạo trong phát triển du lịch. Để làm được điều đó, cần tập trung vào hai yếu tố then chốt là con người và công nghệ. Từ đó, tạo ra các sản phẩm du lịch văn hóa độc đáo, giàu trải nghiệm, đưa Tây Hồ trở thành Trung tâm dịch vụ - du lịch văn hóa của Thủ đô như mục tiêu quận đã đề ra.

Đồng quan điểm, Phó Bí thư Thành đoàn Hà Nội Nguyễn Tiến Hưng nhấn mạnh: Việc chuyển đổi số trong phát triển văn hóa cần được tiếp tục đẩy mạnh. Trong kỷ nguyên mới, Thành đoàn Hà Nội sẽ chủ động triển khai các hoạt động phát triển công nghiệp văn hóa (CNVH) gắn với công nghệ số, công nghệ 4.0. Tổ chức Đoàn Thanh niên thành phố sẽ xây dựng lớp thanh niên chủ động, sáng tạo, vững vàng về tư tưởng, góp phần thực hiện các nhiệm vụ xã hội thông qua những hành động cụ thể, thiết thực hằng ngày. Qua đó, phát huy vai trò, sứ mệnh của thế hệ trẻ Thủ đô trong việc giữ gìn bản sắc dân tộc và chấn hưng văn hóa trong thời đại số.

Liên quan đến phát triển nguồn nhân lực, Giám đốc Sở GD&ĐT Hà Nội Trần Thế Cương cho biết: Sở sẽ tiếp tục nâng cao nhận thức cho đội ngũ cán bộ, giáo viên, nhân viên và học sinh về vai trò của việc xây dựng và thực hiện văn hóa trong trường học. Các nhà trường sẽ được chỉ đạo xây dựng kế hoạch cụ thể, xác định rõ mục tiêu và nội dung văn hóa ứng xử theo hướng dễ hiểu, dễ nhớ, dễ thực hiện. Đồng thời, sẽ tăng cường quản lý nền nếp, chất lượng dạy - học, thúc đẩy sự phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường - gia đình - xã hội trong việc xây dựng môi trường giáo dục thanh lịch, văn minh, hướng đến hình thành chuẩn mực văn hóa ứng xử học đường bền vững. ■

Gieo chữ - giữ bản sắc - dựng tương lai

● NHƯ ĐỒNG

Giữa đại ngàn Trường Sơn, nơi những bản làng của đồng bào Ca Dong quanh năm chìm trong sương mù và đường đến trường vẫn là những con dốc cheo leo, hiểm trở, có những người thầy, người cô vẫn lặng thầm cắm bản, bám lớp. Với tình yêu nghề và lòng mến trẻ, họ chấp nhận đánh đổi tuổi thanh xuân để "gieo" con chữ xuống nơi vùng đất còn nhiều gian khó…

Thiếu thốn cơ sở vật chất, điều kiện sinh hoạt khắc nghiệt, nhiều điểm trường cách xa trung tâm hàng chục cây số, mùa mưa lũ đường giao thông thường xuyên bị chia cắt… nhưng chưa bao giờ khiến thầy cô chùn bước. Với họ, mỗi lớp học nhỏ trên sườn đồi, mỗi ánh mắt thơ ngây của học trò chính là động lực để tiếp tục hành trình "gieo chữ - giữ bản sắc - dựng tương lai", mở ra cánh cửa tri thức và hy vọng cho thế hệ trẻ vùng cao.

Cô giáo Trần Thị Ngọc đang hướng dẫn các em học sinh đọc bài

Giữ lửa con chữ nơi rẻo cao Sơn Tây

Từ trung tâm xã Sơn Tân, huyện Sơn Tây (Quảng Ngãi), chúng tôi vượt qua quãng đường núi hơn 10 km để đến điểm trường Tà Dô, thuộc Trường Phổ thông Dân tộc bán trú Tiểu học & THCS Sơn Tân. Tại đây, chúng tôi gặp cô giáo Trần Thị Ngọc (36 tuổi, quê ở xã Nghĩa Kỳ, huyện Tư Nghĩa) đã có thâm niên 12 năm cắm bản.

Lớp học của cô Ngọc nơi rẻo cao ngập tràn tiếng ê, a đánh vần, tiếng cười tiếng nói xôn xao của trẻ thơ. Tranh thủ giờ học sinh ra chơi, cô chia sẻ về những năm tháng mới lên vùng đất khó: "Năm 2012, mình được phân công về dạy ở điểm trường Tà Dô. Ngày ấy, lớp học còn tạm bợ. Học sinh có hoàn cảnh khó khăn, cái bụng chưa ấm nên cái chữ không muốn theo. Nhiều gia đình bố mẹ đi làm ăn xa, gửi con cho người thân, hàng xóm nên việc học của các em thiếu sự quan tâm. Có hôm mình phải vô rừng đi tìm từng đứa rồi chở đến trường".

Tuy nhiên, vất vả nhất của giáo viên ở vùng cao là học sinh đi học kiểu "giã gạo". Vì vậy, sau những giờ dạy học, cô đến tận nhà vận động phụ huynh đưa trẻ ra lớp. Cứ thế, bao nhiêu năm công tác ở miền núi là bấy nhiêu thời gian cô làm tuyên truyền viên giáo dục, kiên trì thuyết phục đồng bào…

Ngày nào đi dạy cô Ngọc cũng mang theo 1-2 mũ bảo hiểm để nếu học sinh không có ai đưa đón thì cô chở các em về. Nhiều trẻ đi bộ đến lớp, không dép, không mũ, thương chúng, cô lại tự bỏ tiền túi ra mua cho học trò. Hành trang đứng lớp của cô không chỉ là giáo án, đồ dùng học tập mà còn có cả bánh, kẹo, bút viết, kẹp tóc... Cô tâm sự, "phải vừa dạy vừa khuyến khích trẻ như là phần thưởng để các con phấn khởi đến lớp".

Kỷ niệm về học trò Đinh Văn Chữ khiến cô Ngọc không thể nào quên. Năm ấy, Chữ học lớp 1. Hoàn cảnh gia đình em rất đáng thương, không có bố, mẹ bị bệnh tâm thần. Chữ sống thiếu sự quan tâm nên bữa đói, bữa no và thường xuyên nghỉ học. Cô Ngọc đã nhận đỡ đầu và thuyết phục cậu của Chữ giúp đỡ em. Nhờ đó, Chữ được chăm lo học hành tốt hơn, giờ em đã lên lớp 3.

"Em thương cô Ngọc lắm. Cô mua cho em quần áo, dạy em học. Em sẽ nghe lời cô và học thật tốt", cậu học trò nhỏ bé bẽn lẽn chia sẻ.

Nhờ chịu khó học tiếng Ca Dong nên thầy Nguyễn Tấn Tỵ đã trở thành "cầu nối ngôn ngữ" với học sinh và người dân trong bản

Tình yêu với trẻ vùng cao

Thầy giáo Nguyễn Tấn Tỵ (36 tuổi, quê xã Tịnh Đông, huyện Sơn Tịnh), giáo viên Trường Phổ thông Dân tộc nội trú THCS Sơn Tây đã có thâm niên công tác 12 năm ở vùng cao Sơn Tây. Năm 2012, sau khi tốt nghiệp Cao đẳng khoa Sư phạm Lịch sử, Trường Đại học Phạm Văn Đồng, thầy Tỵ được phân công về dạy học ở điểm trường Ra Manh, thuộc thôn Ra Manh, xã Sơn Long. Một năm sau, thầy chuyển đến dạy tại điểm trường Nước Đốp, thuộc Trường Tiểu học Sơn Long.

Kể về những dấu ấn ở Nước Đốp, thầy Tỵ cho biết, khu dân cư nằm heo hút trên quả đồi bên kia lòng hồ thủy điện Đăkđrinh. Đây là địa bàn khó khăn nhất của huyện Sơn Tây. Ngày trước, để đến được Nước Đốp, từ trung tâm xã Sơn Long, thầy Tỵ cùng hai đồng nghiệp phải vạch rừng tìm lối mòn, đi bộ gần 3 tiếng đồng hồ mới đến nơi. Những ngày đầu cắm bản, các thầy cô đã vận động người dân dựng lều bằng lồ ô, tre, nứa làm lớp học và chỗ ở.

"Chúng tôi cứ vừa giảng dạy, vừa vận động các gia đình đưa trẻ ra lớp. Điều kiện ăn, ở đều nhờ vào dân. Ban đêm, chúng tôi kèm học sinh yếu để các em biết chữ", thầy Tỵ nhớ lại.

Nhờ chịu khó học tiếng Ca Dong nên thầy Tỵ đã trở thành "cầu nối ngôn ngữ" truyền đạt tiếng Việt cho học trò. Bên cạnh đó, thầy còn dạy cho học sinh và tuyên truyền đến người dân thực hiện ăn chín, uống sôi, ngủ phải mắc màn không cho muỗi đốt... Thầy còn kết nối nhiều tấm lòng thiện nguyện ở miền xuôi để có những phần quà cho học sinh, giúp các em có đôi dép mới, tấm áo ấm để vơi đi rét mướt mùa đông.

Em Đinh Thị Thin ở thôn Ra Manh, xã Sơn Long đến giờ vẫn xem thầy Tỵ như người cha thứ hai của mình. Mồ côi cả bố lẫn mẹ, hoàn cảnh vô cùng đáng thương, Thin đã được thầy Tỵ cùng đồng nghiệp cưu mang, giúp đỡ. Giờ đây, em đã trưởng thành và đi làm công nhân ở xa quê, nhưng mỗi khi có dịp về làng, em đều đến thăm thầy giáo cũ, bên vòng tay yêu thương và nghẹn ngào xúc động.

Năm 2017, thầy Tỵ chuyển về dạy tại Trường Phổ thông Dân tộc nội trú THCS Sơn Tây. Ngoài tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin, thầy còn đổi mới phương pháp giảng dạy để học sinh thêm yêu thích học môn Lịch sử. Trong số học trò được thầy Tỵ bồi dưỡng, có em Lương Phạm Y Va từng đoạt giải cao ở kỳ thi chọn học sinh giỏi cấp tỉnh môn Lịch sử. Ngoài dạy học, buổi tối thầy Tỵ cùng một số giáo viên lại chăm lo, nhắc nhở học sinh nội trú ở trường tổ chức học nhóm, bồi dưỡng cho các em còn yếu kém.

Chia sẻ về những giáo viên cắm bản nơi vùng cao heo hút, Trưởng phòng GD&ĐT huyện Sơn Tây Nguyễn Minh Anh xúc động bày tỏ: "Ở đây, họ vừa làm nhiệm vụ giảng dạy, vừa là cầu nối giữa tri thức và cộng đồng. Các thầy cô phải lặn lội đến từng làng, từng nóc nhà để vận động, tuyên truyền, nâng cao nhận thức của bà con về tầm quan trọng của giáo dục. Họ không chỉ gieo chữ, mà còn gieo niềm tin, viết nên câu chuyện đầy tình người trên mảnh đất ngàn cau…".■

Quảng Nam phát động Tháng hành động quốc gia về phòng, chống bạo lực gia đình 2025

UBND tỉnh Quảng Nam vừa ban hành kế hoạch triển khai "Tháng hành động quốc gia về phòng, chống bạo lực gia đình" năm 2025, gắn với các hoạt động kỷ niệm Ngày Gia đình Việt Nam (28.6).

Với chủ đề "Chấm dứt bạo lực, vun đắp yêu thương" và "Gia đình hạnh phúc, quốc gia thịnh vượng", chuỗi hoạt động truyền thông sẽ diễn ra xuyên suốt tháng 6.2025, nhằm lan tỏa thông điệp nhân văn về xây dựng gia đình ấm no, tiến bộ, hạnh phúc và phát triển bền vững.

Thông qua nhiều hình thức truyền thông phong phú và hiệu quả, chương trình hướng đến nâng cao nhận thức, trách nhiệm và hành động của các cấp, ngành, tổ chức và toàn thể cộng đồng trong phòng, chống bạo lực gia đình; thúc đẩy giáo dục đạo đức, lối sống trong mỗi gia đình Việt. Đồng thời, phát huy và kế thừa các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp, tiếp thu chọn lọc những yếu tố tiến bộ, hiện đại trong xây dựng đời sống gia đình.

Các nội dung trọng tâm bao gồm: Phát động chiến dịch truyền thông theo chủ đề; phổ biến Bộ tiêu chí ứng xử trong gia đình; tuyên truyền chính sách pháp luật về công tác gia đình; nâng cao hiểu biết về các biện pháp xử lý, ngăn chặn và hỗ trợ nạn nhân bạo lực gia đình. Những tập thể, cá nhân có thành tích tiêu biểu trong công tác này sẽ được biểu dương, khen thưởng kịp thời.

Ngoài ra, các địa phương sẽ tổ chức hội thi, tọa đàm, hội diễn, nói chuyện chuyên đề về giáo dục đời sống gia đình, văn hóa ứng xử và xây dựng hạnh phúc bền vững. Đáng chú ý, tỉnh sẽ tổ chức Hội thi tìm hiểu kiến thức về đạo đức và lối sống trong gia đình năm 2025, góp phần thúc đẩy môi trường xã hội an toàn, lành mạnh và nhân ái.

KHÁNH CHI

Mở ra cơ hội mới cho bóng đá Việt Nam

Chủ tịch Liên đoàn Bóng đá Việt Nam (VFF) Trần Quốc Tuấn cho biết, Biên bản ghi nhớ hợp tác bóng đá giữa Việt Nam và Brazil sẽ mở ra cơ hội hợp tác, phát triển mới cho bóng đá Việt Nam trong thời gian tới.

Trước đó trong khuôn khổ chuyến thăm cấp Nhà nước đến Việt Nam, tại Phủ Chủ tịch, Chủ tịch nước Lương Cường và Tổng thống Cộng hòa Liên bang Brazil Luiz Inácio Lula da Silva đã chứng kiến lễ trao Biên bản ghi nhớ hợp tác bóng đá giữa Chủ tịch VFF Trần Quốc Tuấn và Đại sứ Marco Farani - đại diện Liên đoàn Bóng đá Brazil (CBF).

Biên bản ghi nhớ giữa VFF và Liên đoàn Bóng đá Brazil có hiệu lực trong ba năm sau khi bắt đầu và sẽ được tự động gia hạn thêm hai năm. Trong nội dung của Biên bản ghi nhớ, hai bên cam kết tăng cường hợp tác trong nhiều lĩnh vực nhằm thúc đẩy sự phát triển của bóng đá Việt Nam và Brazil. Cụ thể, hai liên đoàn sẽ phối hợp tổ chức các cuộc họp, hội nghị bóng đá khu vực và quốc tế; trao đổi chuyên gia, huấn luyện viên, đội bóng các cấp; đồng thời chia sẻ kinh nghiệm trong quản lý, tổ chức các giải đấu chuyên nghiệp.

Bên cạnh đó, Biên bản ghi nhớ cũng đề cập đến việc hỗ trợ các đội tuyển quốc gia hai nước trong công tác tập huấn, thi đấu giao hữu, cũng như tạo cơ hội cho các đội trẻ (từ U21 trở xuống) tham gia các giải đấu quốc tế. Các chương trình hợp tác cũng bao gồm hoạt động trao đổi kiến thức về y học thể thao, phục hồi chức năng và quản lý cơ sở vật chất bóng đá. Việc ký kết thỏa thuận này là bước tiến quan trọng trong quan hệ hợp tác thể thao giữa Việt Nam và Brazil nói chung, bóng đá Việt Nam và bóng đá Brazil nói riêng, hứa hẹn mở ra nhiều cơ hội phát triển cho nền bóng đá hai nước trong thời gian tới.

Trước đó ngày 18.12.2024, Chủ tịch VFF Trần Quốc Tuấn đã tiếp đón Đại sứ Brazil tại Việt Nam ông Marco Farani tại trụ sở VFF. Tại buổi làm việc, Đại sứ Marco Farani khẳng định sẽ là cầu nối thúc đẩy hợp tác giữa bóng đá hai nước, sẵn sàng hỗ trợ nếu đội tuyển Việt Nam tới Brazil tập huấn và thi đấu. Chủ tịch VFF và Đại sứ Brazil tại Việt Nam cũng thống nhất các kế hoạch hợp tác giữa bóng đá Việt Nam và bóng đá Brazil, mở ra cơ hội cho các đội tuyển của Việt Nam từ cấp độ trẻ tới đội tuyển quốc gia nam, nữ thi đấu cọ xát và học hỏi kinh nghiệm từ nền bóng đá nổi tiếng thế giới.

Việc hợp tác với nền bóng đá hàng đầu thế giới sẽ mở ra nhiều cơ hội phát triển cho bóng đá Việt Nam. Trong những năm qua, VFF và Chủ tịch Trần Quốc Tuấn cũng đã có nhiều nỗ lực thiết lập quan hệ với nhiều nền bóng đá phát triển để bóng đá Việt Nam có thêm cơ hội giao lưu, học hỏi kinh nghiệm và nhận được nhiều sự hỗ trợ quý báu từ quốc tế.

THU SÂM

Giấc mơ World Cup bắt đầu từ V.League

● **KHẢI HƯNG**

Trong bối cảnh Indonesia và Uzbekistan đang tiến rất gần đến tấm vé tham dự World Cup 2026 nhờ chiến lược phát triển bài bản và tầm nhìn dài hạn, bóng đá Việt Nam dường như vẫn đang loay hoay trong những giới hạn quen thuộc. Dù từng tiến vào vòng loại cuối cùng World Cup 2022, nhưng sau ánh hào quang ấy là khoảng lặng dài về tư duy làm bóng đá và chất lượng giải quốc nội. Khi cơ hội đến từ việc mở rộng số suất tham dự đang hiện hữu, câu hỏi đặt ra là Việt Nam đã thực sự sẵn sàng để biến giấc mơ World Cup thành hiện thực, hay chỉ dừng lại ở kỳ vọng?

Sau chiến thắng 1-0 trước Bahrain, đội tuyển quốc gia Indonesia đã tiến gần hơn bao giờ hết đến vòng chung kết World Cup 2026. Với 9 điểm sau 8 lượt trận tại bảng C, nơi có sự góp mặt của các đối thủ mạnh như Nhật Bản, Australia và Trung Quốc, đội bóng xứ vạn đảo đang trở thành điểm sáng của Đông Nam Á.

Không quá lời khi nói rằng Indonesia là đội tuyển tiến bộ nhanh nhất khu vực trong 5 năm qua. Dưới sự dẫn dắt của HLV người Hàn Quốc Shin Tae -yong, đội bóng này đã trải qua một cuộc cải tổ toàn diện. Đặc biệt, việc tận dụng tối đa nguồn cầu thủ gốc Indonesia đang thi đấu tại châu Âu, đặc biệt là từ Hà Lan đã giúp nâng tầm rõ rệt chất lượng đội hình.

Dưới thời HLV Kim Sang-sik, đội tuyển Việt Nam vẫn tìm được những nhân tố mới chất lượng từ V.League

Sự thay đổi không chỉ đến từ yếu tố chuyên môn, mà còn từ thượng tầng. Với Chủ tịch PSSI Erick Thohir cựu chủ sở hữu Inter Milan, bóng đá Indonesia được điều hành bằng tư duy doanh nghiệp, quản trị chiến lược và khát vọng hội nhập toàn cầu. Cùng với sự ủng hộ của chính phủ và cộng đồng doanh nghiệp, Indonesia đang thực sự biến giấc mơ World Cup thành một mục tiêu khả thi. Tất nhiên, vẫn còn nhiều luồng quan điểm về cách Indonesia "đốt cháy giai đoạn", song cần thừa nhận rằng bóng đá xứ vạn đảo đã hành động quyết liệt để biến giấc mơ thành hiện thực.

Trong khi đó, sau ánh hào quang của thế hệ 2018, giấc mơ World Cup vẫn là bài toán nan giải đối với bóng đá Việt Nam. Một chi tiết khác đáng lưu tâm, đội tuyển Uzbekistan đang đứng thứ nhì tại bảng A vòng loại thứ ba World Cup 2026 khu vực châu Á. Đội bóng này hiện có 17 điểm, hơn UAE đội xếp thứ ba và cũng là đối thủ kế tiếp tới 4 điểm, trong khi chỉ còn hai lượt trận nữa là hạ màn. Nếu Uzbekistan không thua UAE ở lượt trận thứ 9 (diễn ra ngày 5.6), đội bóng Trung Á sẽ làm nên lịch sử. Thậm chí, kể cả khi thua UAE, Uzbekistan vẫn còn quyền tự quyết, nếu ở lượt trận cuối diễn ra ngày 10.6 họ thắng Qatar trên sân nhà là giành quyền dự World Cup 2026.

Nòng cốt của đội tuyển Uzbekistan hiện tại chính là lứa cầu thủ từng vượt qua U23 Việt Nam tại Thường Châu (Trung Quốc) năm 2018. Uzbekistan chưa từng giành vé dự World Cup, nhưng là một nền bóng đá đáng nể ở châu Á. Họ thường xuyên đạt thành tích tốt tại các giải trẻ, ngoài chức vô địch U23 châu Á năm 2018 còn có 4 lần dự U20 World Cup, với thành tích cao nhất là lọt vào tứ kết năm 2015. Xét về thể chất, cầu thủ Uzbekistan sở hữu nền tảng ưu việt. Họ có thể hình cao lớn như người châu Âu, nhưng cũng giữ được sự khéo léo của cầu thủ châu Á. Tuy nhiên, điểm yếu là giải vô địch quốc gia của họ chưa đủ mạnh để thúc đẩy nền bóng đá phát triển tương xứng với tiềm năng.

Như vậy, bóng đá Việt Nam có hai hình mẫu để tham chiếu là chiến lược nhập tịch và sử dụng cầu thủ từ châu Âu của Indonesia và việc phát triển nội lực như Uzbekistan. Việt Nam từng nhiều lần thử nghiệm "Việt kiều" nhưng chưa thành công. Từ Mã Trí (Ludovic Caset) đến Mạc Hồng Quân, hầu hết đều không đạt kỳ vọng. Chỉ có các thủ môn như Đặng Văn Lâm và Nguyễn Filip là nổi bật. Điều này cho thấy, việc phụ thuộc vào chất xám từ bên ngoài chỉ là giải pháp tình thế.

Cầu thủ Việt Nam hiện cũng chưa thể so sánh với cầu thủ Uzbekistan về hình thể lẫn kỹ năng. Những tài năng như Quang Hải, Công Phượng, Xuân Trường hay Văn Hậu đều gặp khó khăn khi thi đấu ở nước ngoài. Do đó, V.League vẫn là nguồn cung chủ yếu cho đội tuyển quốc gia. Thực tế dưới thời HLV Kim Sang-sik, V.League vẫn cung cấp cho ĐTQG những gương mặt mới (nhưng không trẻ) chất lượng. Điều đó cho thấy tiềm năng. Tuy nhiên, để nâng tầm bóng đá Việt Nam, việc cải thiện chất lượng V.League là điều cần thiết.

Giải pháp lâu dài vẫn là phát triển nội lực bằng việc đào tạo trẻ, xây dựng hệ thống học viện, chính sách phát hiện tài năng ở cấp địa phương, tạo cơ hội cọ xát quốc tế cho các cầu thủ U17, U20... Tất cả những điều đó phải đi kèm với một hệ thống thi đấu chất lượng cao, đó là điều mà V.League cần khẩn trương cải tổ. Giải vô địch quốc gia không chỉ là "xương sống" của đội tuyển quốc gia mà còn là bệ phóng cho các tài năng trẻ. Việc tổ chức V.League theo mô hình vắt qua hai năm, giống như nhiều giải vô địch quốc gia trên thế giới, là một bước tiến đáng ghi nhận.

Việc nâng cao chất lượng V.League không chỉ giúp cải thiện trình độ cầu thủ mà còn tạo ra môi trường cạnh tranh lành mạnh, thu hút khán giả và nhà tài trợ. Đây là bước đi quan trọng để bóng đá Việt Nam tiến gần hơn đến giấc mơ World Cup. Bóng đá Việt Nam đã đi được một chặng đường dài, nhưng để bứt phá, chúng ta phải dũng cảm thay đổi tư duy làm bóng đá. Và trên hết, phải có một nền tảng giải quốc nội đủ mạnh, vì World Cup không được xây dựng từ những cú sút xa vời, mà từ những đường chuyền chính xác ngay trong lòng V.League.■

Chuyến đi bổ ích của đội tuyển U22

● **VĨNH HY**

Đội tuyển U22 Việt Nam vừa trở về nước sau chuyến tập huấn tại Trung Quốc và tham dự Giải U22 quốc tế CFA Team China 2025. Chuyến đi này đã giúp các cầu thủ trẻ có thêm những bài học quý giá về kinh nghiệm khi thi đấu cọ xát thực tế với các đối thủ mạnh tại đây. Đó cũng là dịp để HLV Đinh Hồng Vinh cùng ban huấn luyện xây dựng lực lượng, là tiền đề để chuẩn bị từ xa cho những giải đấu chính thức trong năm nay.

Chuyến tập huấn tại Trung Quốc đã mang đến những nét tích cực cho U22 Việt Nam

Đây là lần thứ hai liên tiếp U22 Việt Nam tham dự giải đấu chất lượng này. Giải đấu lần trước diễn ra vào tháng 9.2024, khi đó U22 Việt Nam đã có 3 trận "thử lửa" rất hữu ích, lần lượt trước U22 Trung Quốc (thua 1-2), U22 Uzbekistan (thua 1-2) và U22 Malaysia (thắng 2-1).

Năm nay, đội có 25 cầu thủ đến từ các CLB, Trung tâm đào tạo bóng đá hàng đầu cả nước. Lực lượng của đội là sự kết hợp giữa những cầu thủ có kinh nghiệm thi đấu quốc tế và những gương mặt trẻ giàu tiềm năng tiếp tục có những trải nghiệm quý giá nhằm hướng tới Vòng loại U23 châu Á 2026 (tháng 9) và SEA Games 33 (tháng 12). Kết quả giải đấu cũng mang lại nhiều tích cực khi U22 Việt Nam bất bại với trận hòa 1-1 lần lượt trước U22 Hàn Quốc và U22 Trung Quốc cùng trận hòa 0-0 trước U22 Uzbekistan. Đáng tiếc nhất là ở lượt trận quyết định, U22 Việt Nam có cơ hội đoạt chức vô địch nếu thắng chủ nhà U22 Trung Quốc. Đội đã có bàn dẫn trước trong hiệp 1 nhưng không gặp may khi bị trọng tài thổi 11m từ pha bóng gây tranh cãi trong hiệp 2, dẫn tới chỉ có kết quả hòa 1-1.

Nên nhớ rằng những đội bóng tại giải đều đến từ các quốc gia có nền bóng đá hàng đầu châu lục. Việc thi đấu với họ là cơ hội rất tốt để các cầu thủ trẻ cọ xát và có những va chạm đầy giá trị. HLV trưởng Đinh Hồng Vinh đánh giá: "Giải đấu lần này giúp các cầu thủ tích lũy thêm kinh nghiệm thi đấu quốc tế, đặc biệt là cách đối phó với những đối thủ có thể hình và lối chơi khác biệt. Các cầu thủ đã cải thiện khả năng kiểm soát trận đấu, duy trì sự tập trung và nâng cao hiệu quả phối hợp trong hệ thống chiến thuật. Những kinh nghiệm này sẽ rất quan trọng trong quá trình chuẩn bị cho Vòng loại U23 châu Á và SEA Games sắp tới. Chuyến thi đấu này là một trải nghiệm bổ ích cho U22 Việt Nam. Chúng tôi có cơ hội thử nghiệm đội hình, đánh giá năng lực cầu thủ và rèn giũa chiến thuật trong điều kiện thi đấu thực tế. Các cầu thủ đã thể hiện sự tiến bộ qua từng trận khi họ cho thấy sự tự tin và kiểm soát tốt thế trận. Đây sẽ là tiền đề quan trọng để toàn đội tiếp tục phát triển và hướng đến những mục tiêu lớn phía trước".

Một trong những cái tên thi đấu nổi bật của đội tại giải là cầu thủ Việt kiều Viktor Lê. Tiền vệ sinh năm 2003 thi đấu xuyên suốt trận hòa U22 Hàn Quốc và U22 Uzbekistan, anh chính là người kiến tạo để Quốc Việt ghi bàn ở trận gặp U22 Trung Quốc. Cầu thủ đang thi đấu cho Hồng Lĩnh Hà Tĩnh được HLV Đinh Hồng Vinh đánh giá cao về khả năng công thủ toàn diện và tinh thần cống hiến, tuân thủ đấu pháp chiến thuật. "Viktor Lê có thái độ tập luyện nghiêm túc, luôn cố gắng hoàn thành tốt yêu cầu của ban huấn luyện. Cậu ấy rất chăm chỉ, tập trung và có ý thức tự cải thiện những điểm yếu của mình. Nếu tiếp tục duy trì tinh thần học hỏi và nỗ lực trong tập luyện, Viktor Lê hoàn toàn có thể phát triển hơn nữa. Cậu ấy đầy tiềm năng và sẽ có cơ hội thể hiện nếu biết tận dụng thời gian rèn luyện cùng đội tuyển", HLV Đinh Hồng Vinh nhận xét về cậu học trò.

Bên cạnh những mặt tích cực, HLV Đinh Hồng Vinh cũng thừa nhận đội vẫn còn một số điểm cần cải thiện và hy vọng khả năng phát triển của các cầu thủ thông qua được thi đấu cọ xát với các đối thủ mạnh tại giải đấu lần này. HLV Đinh Hồng Vinh cũng nhấn mạnh tầm quan trọng của sự thống nhất triết lý giữa ĐTQG và U22 Việt Nam: "Tôi đã làm việc với HLV trưởng Kim Sang-sik trong thời gian qua. Chúng tôi chú trọng việc duy trì triết lý xuyên suốt từ đội tuyển xuống U22 Việt Nam. Các giáo án, bài tập đã được Ban huấn luyện thống nhất, đảm bảo sự đồng bộ giữa hai đội tuyển".

Có thể nói, những "thu hoạch" từ chuyến tập huấn này sẽ là cơ sở để HLV Đinh Hồng Vinh có những đánh giá chính xác hơn về năng lực từng vị trí, chất lượng đội hình, từ đó sẽ giúp ích rất nhiều cho HLV Kim Sang-sik trong việc xây dựng bộ khung vững chắc hướng đến các giải đấu chính thức. Với các cầu thủ, họ cần vận dụng những gì mình học được từ những va chạm thực tế để tiếp tục trui rèn, nỗ lực hơn trong việc tập luyện và thi đấu, cũng như giữ vững phong độ để được có cơ hội tham dự Vòng loại U23 châu Á 2026 và SEA Games 33. ■

TIN THỂ THAO

Trình UNESCO "Võ cổ truyền Bình Định"

Tại văn bản số 2589/VPCP-KGVX, Phó Thủ tướng Mai Văn Chính đồng ý trình Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên Hợp Quốc (UNESCO) xem xét, đưa Di sản văn hóa phi vật thể "Võ cổ truyền Bình Định" vào Danh sách Di sản văn hóa phi vật thể đại diện của nhân loại.

Phó Thủ tướng ủy quyền Bộ trưởng Bộ VHTTDL thay mặt Chính phủ ký Hồ sơ theo quy định; Ủy ban Quốc gia UNESCO Việt Nam chủ trì, phối hợp với Bộ VHTTDL và các cơ quan liên quan làm các thủ tục cần thiết để gửi Hồ sơ di sản "Võ cổ truyền Bình Định" tới UNESCO, bảo đảm thời gian theo quy định của Công ước về Bảo vệ Di sản văn hóa phi vật thể 2003 và pháp luật về di sản văn hóa.

S.V

Giải vô địch Quốc gia Marathon và cự ly dài

Ngày 30.3, 7.000 vận động viên khắp mọi miền Tổ quốc đã tranh tài tại Giải vô địch Quốc gia Marathon và cự ly dài Báo *Tiền Phong*.

Trong những ngày diễn ra giải đấu, nhiều hoạt động ý nghĩa đã được báo *Tiền Phong* và các đối tác tổ chức như dâng hương tưởng niệm các Anh hùng liệt sĩ tại Nghĩa trang Trường Sơn, Nghĩa trang Đường 9, Thành cổ Quảng Trị; Thả hoa đăng bên dòng sông Thạch Hãn; Trao tặng nhà tình nghĩa trên địa bàn tỉnh Quảng Trị; Tổ chức Lễ thượng cờ thiêng liêng trên cột cờ giới tuyến Hiền Lương - Bến Hải với mong muốn thể hiện sự tự hào dân tộc, lòng biết ơn sâu sắc đến bao thế hệ đi trước, thể hiện ý chí Việt, tâm hồn Việt, sự tin tưởng vào tương lai hùng cường của Tổ quốc. Ban tổ chức và các vận động viên đã cùng nhau trải lá cờ Tổ quốc rộng 250m2 với ý nghĩa kết nối sức mạnh đoàn kết dân tộc, mãi mãi trường tồn.

T.S

Quảng bá văn hóa qua Giải golf hữu nghị Việt Nam - ASEAN

Giải golf hữu nghị Việt Nam - ASEAN mở rộng 2025 sẽ diễn ra trong hai ngày 19-20.4 tại sân golf Tam Đảo, tỉnh Vĩnh Phúc hứa hẹn là một sự kiện thể thao hấp dẫn khi kết hợp với các hoạt động văn hóa và giới thiệu tiềm năng du lịch.

Giải sẽ bao gồm nhiều hoạt động hấp dẫn như Photo Tour - hoạt động ghi hình, chụp ảnh quảng bá bộ môn golf với các nam, nữ doanh nhân và cảnh đẹp địa phương đăng cai; Thi đấu golf - sự kiện thể thao giao lưu, hữu nghị giữa các golfer; Miss Friendship Golf Vietnam - ASEAN Open 2025 - bình chọn gương mặt nữ golfer dại diện cho sự kiện. Tổ chức Gala trao giải & trình diễn văn hóa, nghệ thuật - không gian giao lưu, kết nối giữa các golfer, doanh nhân, nhà ngoại giao và khách mời; Hội thảo/Tọa đàm xúc tiến, quảng bá văn hóa, du lịch và kết nối doanh nghiệp.

Đặc biệt, trong khuôn khổ các tiết mục nghệ thuật trình diễn trong chuỗi sự kiện, Ban tổ chức chú trọng mang đến những màu sắc dân gian Việt Nam để giới thiệu với bạn bè quốc tế.

N.N

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Thái Lan tăng tốc cứu hộ, cứu nạn

● Bài, ảnh: LÀO THÁI SƠN *(từ Bangkok, Thái Lan)*

Trận động đất mạnh 7,7 độ xảy ra ở miền trung Myanmar hôm 28.3, không chỉ gây thiệt hại nặng nề cho Myanmar mà Thái Lan cũng bị ảnh hưởng. Động đất gây rung chấn ở nhiều khu vực và khiến tòa nhà đang thi công ở thủ đô Bangkok bị sập. Giới chức Thái Lan ngày hôm qua 30.3 cho biết 17 người đã thiệt mạng, 32 người bị thương và 83 người mất tích.

Gần hai ngày qua, lực lượng cứu hộ ở miền Bắc Thái Lan vẫn đang tìm kiếm hàng chục người mất tích từ một tòa nhà cao 30 tầng bị sập ở Bangkok. Thủ tướng Paetongtarn Shinawatra cho biết đang mở cuộc điều tra, đồng thời bày tỏ mối quan ngại khi công chúng thắc mắc tại sao duy nhất tòa nhà này sụp đổ, trong khi các công trình tương tự khác vẫn còn nguyên vẹn. Giới chức Thái Lan đã thành lập Ủy ban điều tra vụ sập tòa nhà này để tìm hiểu nguyên nhân trong vòng một tuần. Cuộc điều tra sẽ xem xét thiết kế tòa nhà, cơ quan đã phê duyệt thiết kế, cách phê duyệt và liệu bất kỳ yếu tố nào trong số này có dẫn đến sự sụp đổ hay không. "Tôi đã xem nhiều đoạn clip về vụ sập tòa nhà từ nhiều góc độ khác nhau. Theo kinh nghiệm của tôi trong ngành xây dựng, tôi chưa bao giờ thấy vấn đề nào như thế này. Chúng tôi phải điều tra kỹ lưỡng vì một phần đáng kể ngân sách đã được phân bổ và thời hạn hoàn thành đã được gia hạn", Thủ tướng Thái Lan nói.

Bộ trưởng Nội vụ Anutin Charnvirakul cho biết, lực lượng cứu hộ đang bị cản trở bởi các mảnh vỡ và khẳng định hoạt động của họ không hề chậm trễ. Tuy nhiên, ông thừa nhận rằng mốc 24 giờ, là thời điểm mà khả năng tìm thấy người sống sót sau thảm họa giảm mạnh đã qua. Chính quyền Bangkok cho biết 17 người đã thiệt mạng, 32 người bị thương và còn 83 người mất tích. Cục Phòng ngừa và giảm nhẹ thiên tai Thái Lan cho biết, 57/77 tỉnh của nước này đã cảm nhận được dư chấn, thiệt hại đã được báo cáo tại 13 tỉnh trong số này.

Thủ tướng Paetongtarn Shinawatra đã làm việc với Cục Phòng ngừa và giảm nhẹ thiên tai và chỉ đạo, trong vòng ba tháng tới, phải phát triển xong hệ thống cảnh báo sớm cell broadcast để tin nhắn cảnh báo sớm thảm họa có thể đến được các số máy điện thoại ngay lập tức. Thủ tướng Thái Lan cũng ra chỉ thị các Bộ Quốc phòng, Y tế, Nội vụ… khẩn trương vào cuộc để giải quyết các vấn đề hậu động đất. ■

Lực lượng chức năng của Thái Lan chạy đua với thời gian cứu hộ, cứu nạn 83 nạn nhân trong tòa nhà 30 tầng bị sập

Việt Nam tham gia họp khẩn, bàn khắc phục hậu quả động đất ở Myanmar và Thái Lan

Sáng 30.3, theo đề nghị của Malaysia, nước Chủ tịch ASEAN 2025, các Bộ trưởng Ngoại giao ASEAN đã có cuộc họp khẩn theo hình thức trực tuyến để bàn về công tác khắc phục hậu quả trận động đất xảy ra ngày 28.3 tại Myanmar và Thái Lan.

Tham dự hội nghị có Bộ trưởng Ngoại giao và đại diện các nước thành viên ASEAN, Bộ trưởng Ngoại giao Timor Leste, Tổng thư ký ASEAN và Giám đốc điều hành Trung tâm điều phối ASEAN về Hỗ trợ nhân đạo (Trung tâm AHA). Được sự ủy quyền của Phó Thủ tướng, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao Bùi Thanh Sơn, Thứ trưởng Bộ Ngoại giao Đỗ Hùng Việt, Trưởng SOM ASEAN - Việt Nam đã tham dự Hội nghị.

Hội nghị đã nghe Bộ trưởng Ngoại giao Thái Lan và Myanmar thông tin cập nhật về tình hình thiệt hại sau trận động đất. Trong đó riêng tại Myanmar, theo các thống kê chính thức tính tới sáng 30.3, đã có 1.644 người thiệt mạng, hàng trăm tòa nhà, cơ sở hạ tầng bị đổ sập hoặc hư hại nghiêm trọng, trong đó có nhiều bệnh viện, công trình hạ tầng, tòa nhà văn phòng… Ngay trụ sở Bộ Ngoại giao Myanmar ở Nay Pyi Taw cũng bị hư hại và mất an toàn, buộc cán bộ phải chuyển ra làm việc ở ngoài trời.

Phát biểu tại Hội nghị, Thứ trưởng Bộ Ngoại giao Đỗ Hùng Việt đã chuyển lời chia buồn sâu sắc của Chính phủ và nhân dân Việt Nam tới Thái Lan và Myanmar, khẳng định Việt Nam sẽ sát cánh cùng hai nước để vượt qua những khó khăn hiện nay. Trước mắt, Việt Nam đang khẩn trương tiến hành công tác chuẩn bị để viện trợ cho Myanmar nhiều hàng hóa, vật tư thiết yếu, đồng thời triển khai hơn 100 cán bộ chiến sĩ của Bộ Quốc phòng và Bộ Công an Việt Nam sang Myanmar để tham gia công tác cứu hộ, cứu nạn, dự kiến ngay trong ngày 30.3.

Với ASEAN, Thứ trưởng nhấn mạnh ASEAN cần khẳng định vai trò trung tâm trong điều phối các nỗ lực đặc biệt khi có khó khăn, thách thức. Theo đó, ASEAN cần phát huy và tận dụng hiệu quả các cơ chế, công cụ sẵn có, nhất là Trung tâm AHA và Tổng thư ký ASEAN, nhằm huy động và điều phối hữu hiệu các nguồn lực, gồm cả của ASEAN và các đối tác, qua đó hỗ trợ cho công tác khắc phục và phục hồi sau thảm họa. ASEAN cũng cần tiếp tục phối hợp chặt chẽ với Myanmar để xây dựng kế hoạch phục hồi và tái thiết về lâu dài.

THANH BÌNH

GÓC **BÌNH LUẬN**

Khó khăn và thách thức

● **LAM SA**

Australia đang bước vào giai đoạn quan trọng của chiến dịch vận động tranh cử kéo dài 5 tuần, hướng đến cuộc tổng tuyển cử sẽ diễn ra vào ngày 3.5. Trong bối cảnh nền kinh tế toàn cầu đang đối mặt với nhiều khó khăn, các vấn đề như quản lý nền kinh tế, chi phí sinh hoạt và dịch vụ chăm sóc sức khỏe… sẽ là trọng tâm trong cuộc tranh cử lần này.

Theo kết quả các cuộc thăm dò dư luận, đảng Lao động trung tả của Thủ tướng Anthony Albanese đang theo sát đảng Đối lập Tự do - Quốc gia do Peter Dutton lãnh đạo. Trong khi ông Albanese tiếp tục duy trì lập trường về việc bảo vệ các chương trình xã hội đặc biệt là chương trình Medicare, thì đảng đối lập lại chú trọng vào việc giải quyết cuộc khủng hoảng nhà ở, khi quyền sở hữu nhà ngày càng trở nên ngoài tầm với đối với nhiều người dân Australia.

Sau khi duy trì vị thế dẫn đầu trong phần lớn nhiệm kỳ, tỷ lệ ủng hộ cá nhân của ông Albanese hiện nay đã gần như ngang bằng với ông Dutton, một cựu cảnh sát và Bộ trưởng Quốc phòng trong chính phủ bảo thủ trước đây. Trong cuộc vận động tranh cử, đảng Lao động cam kết tài trợ thêm 5,3 tỉ USD cho chương trình Medicare, khẳng định cam kết bảo vệ chương trình chăm sóc sức khỏe toàn dân của Australia. Điều này đã tạo nên sự khác biệt rõ rệt giữa hai đảng, khi đảng Đối lập Tự do - Quốc gia cho rằng họ vượt trội hơn trong việc quản lý kinh tế và bảo vệ biên giới.

Ông Albanese nhấn mạnh tầm quan trọng của chương trình Medicare, được đảng Lao động thành lập từ năm 1984, trong chiến dịch vận động tranh cử tại khu vực bầu cử của Dutton ở Brisbane, thủ phủ Tiểu bang Queensland. Ông khẳng định: "Trong cuộc bầu cử này, tấm thẻ nhỏ này - thẻ Medicare của bạn, chính là thứ đang bị đe dọa".

Bên phía đảng Tự do, ông Peter Dutton, trong khi vận động ở Brisbane cũng cam kết sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho người dân Australia, đặc biệt là trong việc giải quyết vấn đề nhà ở. Ông cho rằng, cắt giảm 25% di cư vĩnh viễn sẽ thúc đẩy việc xây dựng nhà ở, đồng thời đề xuất "cho phép người dân rút tiền từ quỹ hưu trí bắt buộc để đặt cọc mua nhà".

Dù hai đảng đều có những chiến lược riêng nhằm thu hút sự ủng hộ của cử tri, nhưng không thể phủ nhận cả hai ứng cử viên đều phải đối mặt với những khó khăn và thách thức lớn. Ông Albanese đang phải đối diện với sự sụt giảm đáng kể về uy tín, một phần do ảnh hưởng của tình trạng chi phí sinh hoạt gia tăng và lãi suất cao trong suốt nhiệm kỳ của mình. Trong khi đó, đối thủ Peter Dutton, mặc dù đưa ra những hứa hẹn giảm bớt sức ép về nhà ở, nhưng việc thực hiện những lời cam kết này cũng không hề đơn giản, khi các vấn đề liên quan đến di cư và bất động sản đều là những yếu tố phức tạp, cần có thời gian và chính sách thích hợp để giải quyết.■